

Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieks **Artis Roberts**: par iesākto, dzīvi pēc reformas, nākamā gada budžetu un situāciju ar kovidu.

➔ 6.-7. lpp.

Ķirbju svētkos Virkas muižas dārzā varēja redzēt 50 dažāda lieluma un krāsu skaistus.

Tieši tik daudz par brango ķirbi sestdien Virkas muižas pasākumā Kuldīgā no rīkotājiem saņēma Badovsku ģimene no Skrundas.

Turpinājums 12. lpp.

Uzvarētājs Gatis Badovskis stāsta, ka tādos konkursos piedalās ne pirmo reizi un šogad dižķirbis nūdien bijis *negadījums*: „Pats tāds izauga. Bija palikušas sēklas no iepriekšējā gada. Nekādas speciālās tās nebija. Nemaz nezinu, kur pirkām.” Viņam izdevies pārspēt 2019. gada smagāko ķirbi Latvijā, ko bija izaudzējis Gundega Neimane no Kurmāles.

Sestdien Virkas muižas dārzā varēja apskatīt 50 eksemplārus, no tiem 11 īstenus dižķirbjus, kas atvesti no Kurmāles, Skrundas, Pelciem, Piltenes un Bikstiem. Lielās dārza ogas pretendēja uz dažādām nominācijām un atbalstītāju balvām. 11 pamatīgākos svēra spēkavīri no sporta kluba *Rozental Team*. G. Neimanei pieder Latvijas smagākā ķirbja rekords – 574 kg.

Uz Kuldīgu viņa atvedusi četrus: „Skatos, ka citi ieguldījuši vairāk darba vai arī veiksmē bijusi viņu pusē. Mums tik lieli šogad nav iznākuši. Bija arī viens lielāks, bet slapjā laika dēļ sapuva. Taču priecājos, ka atsaucība te ir un citiem ķirbji tiešām skaisti. Mūsu četri vēl dosies uz konkursu Rīgas zooloģiskajā dārzā, kur regulāri piedalāties kopš 2015. gada. Sākumā

dižķirbju sēklas nācās sūtīt no Amerikas, kur var iegādāties dažādas šķirnes, ko esam pārbaudījuši. Lai izaudzētu dižķirbi, vajadzīgas speciālas, jo no Latvijas sēklām tik lielus dabūt nevar. Viss atkarīgs arī no laikapstākļiem, jo 2018. gadā, kad sasniedzu smagākā ķirbja rekordu, visiem tie bija brangi. Citus gadus atkal neizaug nemaz.”

Amandas Gustovskas teksts un foto

„Ar mazajiem ceļiem valsts netiek galā, jo to ir daudz, bet naudas nepietiek,” Kuldīgā atzina satiksmes ministrs **Tālis Linkaits**.

➔ 8. lpp.

Kuldīdzniece **Krista Drulle** mācās par vizuālā tēla stilisti un jau paspējusi strādāt četrās kinofilmās.

➔ 9. lpp.

Piektdien, 22. oktobrī:

- Kā mazināt trūcīgo problēmas?
- Raimondas Vilmanas atziņas.
- Ko dara pašdarbnieki?
- Audējas Daigas Jansones stāsts.
- Ģirtam Vēveram divreiz pasaules bronza.

REDZĒJUMS

Patverties pie kaut kā stabila

Daiga Bitiniece

Šodien lielā vērtē ir ik sastaptais cilvēks, kurš ir mierīgs, nosvērts, spēj saglabāt humora izjūtu un kaut cik iejusties otra, varbūt pilnīgi citos uzskatos esoša cilvēka ādā, ne pārlieku nosodot, ne ko pārmetot.

Kāpēc to rakstu? Jo redzu pati un lasu, kā iet citiem. Šajā sarežģītajā laikā, kad mums jau otro gadu visiem nākas dzīvot kovīdizīmē, arvien vairāk sabiedrībā parādās neziņa, dusmas, sašķeltība, bailes un kādas tik negatīvas izjūtas vēl ne.

Zinu gadījumus, ka vakcinācijas dēļ konfliktē dēls ar māti un ka tas ir temats, par ko ar labāko draugu nerunāt. Tas noteikti ir sāpīgi, ja salīdzina, ar vieglu klikšķi no aprītes izslēdzot kādu feisbuka paziņu, ja, šī cilvēka tekstus lasot, liekas: zeme tiešām ir plakana.

Pazīstu labu matemātikas skolotāju, kura apzinīgi vakcinējās, tiklīdz bija iespējams, bet šoruden, kad viņas skolā atkal izplatījās infekcija un vairākās klasēs puse ir jā māca klātienē, bet otra puse – zūmā, paziņa izlēma no skolas aiziet. „Es vairs to nespēju,” viņa sacīja. Un man tas šķiet netaisnīgi pret viņu, jo sieviete potējās tāpēc, lai varētu normāli strādāt savā profesijā un lai bērni varētu mācīties klātienē. Bet vai tie, kuri nepotējas un infekcijas izplatību veicina, iedomājas arī par citiem vai – tikai par sevi? Nevarēšu iepirkties, nevarēšu ceļot, nevarēšu to un nevarēšu šo... Vai tas, galu galā salīdzinot ar nāvi, ir tiešām svarīgi?

„Kādas paziņas tekstus lasot, liekas: zeme tiešām ir plakana.

Protestēt, kliegt, solīt brīnumus – tas nav nekas jauns šajā pasaulē. Diemžēl vakcinētie ir klusāki, bet arī mums ir savas tiesības, vai ne? Nupat vairāk nekā jebkad agrāk visi pārmetumi tiek valdībai, bet vai pirms tam, kad to darīt, nevajadzētu sev pajautāt: „Kādu risinājumu mēs katrs varētu piedāvāt?” Nav pat jāiztēlojas ne sašķeltā sabiedrība, ne sašķeltā valdība. Viss kā uz delnas, kā saka.

Tāpēc tik ļoti gribas patverties pie kaut kā stabila.

Tās var būt gadu gadiem kaldinātas un apzinātas vērtības, kas rāda ceļu arī tagad, neļaujot samusināt un sanaidot.

Tās var būt zināšanas un loģiskā domāšana, kas palīdz izvērtēt visus *par* un *pret* savai brīžiem spontānajai rīcībai.

Tie var būt ikdienas paradumi, kas, dienā atkārtoti, ļauj turēties pie noteikta ritma, neļaujot tik viegli izšūpot pamatu zem kājām.

Tā var būt arī intuīcija, kas visbiežāk nepievīl.

Tas var būt jebkas, kas šajā laikā mums ļauj palikt cilvēciņiem.

Par Kurzemnieku

Tagad, kad sākusies preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotni.

Avīze nav pašsaprotama kā Ventas rumba

Ilze Dambīte-Damberga, Kuldīgas novada domes izpilddirektore

– *Kurzemniekā* strādāju kādu laiku kopš 2000. gada. Atceros to kā radošu un darbīgu laiku kopā ar aizrautīgiem kolēģiem. Bijām enerģiska komanda ar vietējās žurnālistikas misiju, kopā plānojām un veidojām laikraksta saturu. Galvenā redaktore Daiga Bitiniece mūs sūtīja uz žurnālistikas kursiem pie Skandināvijas preses autoritātēm. Man patika veidot intervijas ar personībām, īpaši uzņēmējiem un lauku cilvēkiem: braukt pie viņiem, sarunāties, uzklaut, uzzināt ko jaunu, rakstīt, dalīties ar kolēģiem domās un idejās.

Tagad *Kurzemnieku* vairāk lasu, lai zinātu, kā pašvaldības lēmumi rezonē sabiedrībā, kas notiek novadā, kādi jauni cilvēki atgriezušies, kā klājas uzņēmējiem, ģimenēm ar bērniem un senioriem. Kādam var šķist, ka vietējais laikraksts ir tikpat pašsaprotams kā Ventas rumba: mēs piedzimām, rumba un vietējā avīze jau bija un būs mūžīgi. Bet svarīgi novērtēt, ka tā pastāv cītīga komandas darba dēļ, tādēļ novēlu, lai kapteinim un visai komandai ir spars un iedvesma mūsu vietējās kopienas brīvās preses buru turēt arī turpmāk, lai ar' kādi vēji puš.

TRĪS PAR VIENU

Diskusijas izsaukusi cenas celšanās: 10–42% elektrībai, 25–43% dabasgāzei. Dzīve kļūst krietni dārgāka, un tas iecirtīs robu makos, sevišķi tiem, kuru rocība jau tā ir maza.

Cik būtiski tas ietekmēs seniorus un citus mazāk turīgos cilvēkus? Kā palīdzēt?

ATBALSTA VEIDI IR

1. Elīna Celmiņa, Labklājības ministrijas sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktore:

– Mums nav precīzas informācijas, kā tarifu kāpums ietekmēs pensionārus. Tas atkarīgs no dažādiem faktoriem: vai cilvēks dzīvo viens vai kopā ar kādu; kādus energoresursus lieto mājokļa apsildei, siltajam ūdenim, ēdiena gatavošanai. Tāpat ietekme ir tam, kas piegādā elektroenerģiju vai siltumu, kāds ir tarifs, līguma nosacījumi. Apzināties, ka ietekme būs. Piekritam Ekonomikas ministrijas (EM) piedāvājumam nabadzības riskam pakļautajām grupām atbalstu palielināt. Jau tagad trūcīgajiem vai maznodrošinātajiem, ģimenei vai cilvēkam, kas aprūpē bērnu ar invaliditāti, cilvēkam ar I invaliditātes grupu vai aizgādņim un daudz bērnu ģimenēm ir iespēja saņemt nelielu elektrības maksas samazinājumu.

EM piedāvā par desmit eiro palielināt atbalstu visām aizsargāto lietotāju grupām, jo tas aptuveni nosegtu elektrības sadārdzinājumu. Ja senioram ir trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, var saņemt minēto atbalstu. Tā kā elektrību tērē mājās, tā kā kopums, nevis katrs atsevišķi, arī atbalsts tiek vērst uz kopumu.

Ja senioram, ņemot vērā visu mājāsaimniecību, ienākumi nesasniedz trūcīgas vai maznodrošinātas personas ienākumu sliekšni, sociālajā dienestā var lūgt izvērtēt atbilstību šim statusam. No 1. janvāra ienākumu sliekšņi ir paaugstināti, tā paplašinot to iedzīvotāju loku ar zemiem ienākumiem, kuri var lūgt palīdzību. Trūcīgas personas ienākumu sliekšnis valstī ir 272 eiro pirmajam vai vienīgajam cilvēkam mājāsaimniecībā un 190 eiro katram nākamajam. Savukārt maznodrošinātas personas ienākumu

sliekšni no 272 līdz 436 eiro var noteikt katra pašvaldība.

1. jūlijā spēkā stājušies grozījumi Ministru kabineta noteikumos nr. 809 *Noteikumi par mājāsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu*, kas paredz vienotu mājokļa pabalsta formulu visās pašvaldībās, nosakot izdevumu pozīciju minimālās normas aprēķināšanai.

Ministru kabinets akceptējis grozījumus Covid-19 seku pārvarēšanas likumā, kuri paredz no 1. novembra līdz 31. martam izmaksāt 20 eiro mēnesī katram, kam līdz 31. decembrim būs 60 gadu un kurš ir potēts pret Covid-19. Plānots šajā grupā iekļaut arī tos, kuri veselības dēļ saņēmuši klīniskās universitātes slimnīcas konsilija atzinumu, ka vakcinācija jāatliek. Bet šis likums vēl jāpieņem Saimei.

SKATS DIEZGAN PESIMISTISKS

2. Lidija Petreva, Kuldīgas novada invalīdu biedrības vadītāja:

– Es domāju, ka liela daļa pensionāru un invalīdu dzīvo uz tās robežas, ka izdevumi ir ļoti, ļoti jāreķina. Cenu paaugstinājums kārtējo reizi būs smagais

jautājums. Ir cerība, ka vai nu pašvaldības, vai valsts kaut ko kompensēs. Tas, ko nosaka likums par kompensāciju mazāk aizsargātajām grupām, nav pietiekams. Tā ir situācijas mīkstināšana, kas nepalīdz dzīvot cilvēka cienīgu

dzīvi. Jādomā par to, kā vairāk atbalstīt pensionārus, invalīdus, vai arī jānodrošina atlaides maksas medicīniskajiem pakalpojumiem. Tā ir plaša problēma, un es neceru, ka kaut kas varētu mainīties uz labo pusi. Tādā sabiedrībā dzīvojam.

VAR PIETEIKTIES IZLĪDZINĀTĀJAM MAKSĀJUMAM

3. Inga Bērziņa, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Energoresursu cenu pieaugums ietekmēs ikvienu – ne tikai pensionārus, bet arī ģimenes ar bērniem un visus pārējos. Īpaši smagi būs vietās, kur ir gāzes apkure, jo pieaug gan elektrības, gan apkures cena. Mūsu novadā vislielāko cenu kāpumu piedzīvos Skrundas un Rudbāržu iedzīvotāji, jo tur kurina ar gāzi. Pateicoties laikus izsludinātam kurināmā iepirkumam un pēdējo gadu apjomīgajam darbam apkures uzlabošanā, Kuldīgā un pagastos vismaz

nebūs apkures cenu pieauguma, jo, neskatoties uz inflāciju un resursu cenu kāpumu, šis tarifs paliek līdzšinējais.

Par atbalstu iedzīvotājiem spriež ne tikai mūsu valstī un pašvaldībā, bet arī Eiropas Savienībā, jo energoresursu cenas kāpj visās valstīs. Pagaidām zināms, ka ziemā valsts atbalstīs katru pret Covid-19 vakcinētu pensionāru, 20 eiro piešķirot piecus mēnešus. Skrundas un Rudbāržu iedzīvotājus aicinām pieteikties izlīdzinātajam maksājumam par siltumu – tas ļaus par apkuri norēķināties pakāpeniski. SIA *Skrun-*

das komunālā saimniecība ir strādājusi efektīvi, lai no saviem resursiem siltuma piegādi priekšfinansētu, tāpēc ir iespējams izlīdzināt maksājumus. Maznodrošinātajiem ir tiesības saņemt pašvaldības mājokļa pabalstu. Tas palielināsies, tarifam sadārdzinoties. Lai izvērtētu materiālo situāciju un pabalsta summu, jāvērtē sociālajā dienestā. Atgādinām, ka Kuldīgas novadā maznodrošinātas mājāsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 354 eiro pirmajai un vienīgajai personai, 248 eiro – pārējām.

Alberts Dinters

RUNĀ SPECIĀLISTS

Depresijas cena – dzīvība. Kāpēc maksāt tik dārgi?

Māris Taube, profesors, Latvijas Psihiatru asociācijas prezidents

Izglābt kaut vienu

Kaut arī gadu gaitā pašnāvību skaits pakāpeniski samazinās, starp Eiropas Savienības valstīm jau gadiem stabili turamies trešajā vai ceturtajā vietā. Tas nozīmē ap 300 zaudētu dzīvību katru gadu un vēl daudz vairāk salauztu dzīvju tuviniekiem. Apmēram 80% gadījumu ir saistīti ar depresiju. Izglābt kaut vai vienu cilvēku no 300 būtu milzīga vērtība.

Protams, šodien nevar ne salīdzināt ar 90. gadu sākumu, kad sev dzīvību atņēma 1000–1200 cilvēku gadā. Tagad sociālā atbalsta sistēma ir daudz vairāk sakārtota, kopējais dzīves līmenis uzlabojies, arī depresijas atpazīšana notiek raitāk, ārstēšana ir daudz efektīvāka nekā pirms 30 gadiem: pieejamas bezmaksas psihiatru konsultācijas, valsts daļēji kompensē medikamentus, to klāsts kļūst aizvien plašāks, psihiatrijā ienāk mūsdienu ārstēšanas metodes.

7–8% ar simptomiem

It kā viss ir labāk, un tomēr valsts psihiatriskajā aprūpē nonāk ļoti neliela daļa to cilvēku, kuriem palīdzība būtu vajadzīga. Jaunākie pētījumi liecina, ka Latvijā ar depresijas simptomiem saskārušies 7–8% cilvēku. Taču no 120 000 cilvēku psihiatru vai ģimenes ārstu redzeslokā nonāk tikai 5% jeb četri pieci tūkstoši, lielākoties jau ar vidēji smagu vai smagu depresiju – tātad ielaistu slimību. Iespējams, vēl kāda daļa lūdz palīdzību privātajā sektorā, tomēr starpība tik un tā ir nepiedodami liela. Un tas notiek apstākļos, kad ārstu pieejamība ir labāka nekā jebkad agrāk, kad regulāri izglītojam ģimenes ārstus, lai arī viņi spētu depresijas simptomus atpazīt, un kad attīstās ambulatorie dienas centri. Visiem depresijas pacientiem nav vajadzīgs stacionārs, un visiem pat nevajag medikamentus, taču palīdzība vajadzīga visiem.

Kas liedz palīdzību meklēt laikus?

Viens – nepietiekams valsts līdzfinansējums zāļu iegādei. Antidepresanti tiek kompensēti par 75%. 100% kompensācija ļautu pacientam izvēlēties piemērotākās zāles, nevis tās, kuras viņš var atļauties. Turklāt tas, kuram ir depresijas simptomi, visu redz drūmās krāsās, nereti ir nobijies vai nokaunējies, jo maldīgi domā, ka depresija ir viņa paša rakstura vājums, un atrod dažādas atrunas, lai zāles nebūtu jālieto. Ja vēl liek par tām piemaksāt, pretestība tikai palielinās. Taču depresija pati no sevis nepāriet.

Otra problēma, kas cilvēkiem liedz meklēt palīdzību, ir nevēlēšanās, lai viņus uzskata par *psihiem*, kā to mēdz dēvēt. Depresija ietekmē fizisko pašsajūtu, var būt vājums, miega traucējumi,

locītavu sāpes, apetītes zudums, bet cilvēks ir gatavs atrast jebkādu fizisku saslimšanu, lai tikai nebūtu jāatzīst, ka problēmas sakne meklējama psihiskajā veselībā. Īpaši vīrieši jūtas kā lūzeri, kuri nespēj paveikt savu darbu, – un nespēj jau arī, taču tam nav nekāda sakara ar slinkumu vai neizdarību. Cilvēki paši nesaprot, kas ar viņiem notiek, un, ja blakus nav neviena, kurš pamudinātu meklēt palīdzību, depresija tiek ielaista smagā formā. Rezultātā 85% pašnāvību Latvijā izdara vīrieši.

Cilvēkus biedē arī datu uzskaitē: nonākšana depresijas pacientu reģistrā nozīmē vairākus ierobežojumus, piemēram, liegumu iegūt ieroča nēsāšanas vai glabāšanas atļauju, autovadītāja apliecību. No vienas puses, tas darīts sabiedrības drošības vārdā, no otras puses, ja tas attur no palīdzības meklēšanas, vajadzētu izvērtēt, vai labi domātais nepadara pretēju efektu.

Nevar izslēgt arī aizspriedumus pret psihiatriju. Diemžēl sabiedrībā dzīva ir sāpīga vēsturiskā atmiņa par padomju laikiem, kad psihiatrija saistījās ar politiski motivētu ieslodzījumu un represīvām metodēm.

60–70% depresijas gadījumu var izārstēt, pārējos gadījumos var pacienta stāvokli uzlabot tā, lai cilvēks justos un dzīvotu labi pat tad, ja tas nozīmē regulāras konsultācijas ar ārstu un ilgstošu zāļu lietošanu.

Psihiatrija gaida nozares attīstības plānu, kas paredzētu gan pietiekamu finansējumu un infrastruktūru, gan gudru pacientu uzskaiti un ārstu pieejamību. Gribētos, lai šī līdz ar citām medicīnas nozarēm neiznīkst Covid-19 ēnā un mums ik gadu nenāktos par ārstējamu slimību maksāt visaugstāko cenu.

MUMS RAKSTA

Minimālo iemaksu dēļ plāno darbiniekus atlaist

Līdz ar to, ka ieviestas minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kas stājās spēkā 1. jūlijā, uzņēmumi sāk plānot darbinieku atlaist, liecina Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) biedru aptauja.

23% aptaujāto plāno to darīt jau tuvākajā laikā, tā risinot situāciju, ka uzņēmumā ir nodarbināti tie, kuru atalgojums nesasniedz minimālo iemaksu objektu – 500 eiro mēnesī. Vairākās vietās darbinieki jau atlaisti.

Lielākajā daļā uzņēmumu (64%) tiek nodarbināti tādi cilvēki, kuru atalgojums minimālo iemaksu objektu nesasniedz. 9% plāno darba slodzi palielināt, 9% – maksāt starpību starp algu un minimālo iemaksu objektu, 4% – nepilna laika darbiniekus pārcelt uz pilna laika darbu, vēl 4% – palielināt atalgojumu līdz minimālo iemaksu objektam. 15% konkrētu risinājumu vēl nav.

LTRK biedrs, SIA *Sofius* vadītājs Ivars Krampis-Vanags stāsta, ka līdz šim uzņēmums neregulāri, bet labprāt vienkāršākos uzdevumos izmantojis praktikanus. „Jauniešiem, kuriem šī ir pirmā darba pieredze, ir daudz jāapgūst, un viņu produktivitāte ir zema. Viņi to saprot un ir gatavi strādāt daļēju slodzi, lai piepelnītos un praktizētos. Tagad uzņēmumam minimālo iemaksu dēļ tas nav izdevīgi. Tāpēc izvairāmies iesaistīt jauniesus un citus daļējas slodzes darbiniekus.”

LTRK, ievērojot iepriekš pausto, ka jaunajā sistēmā kļūdas jālabo, kā arī spēkā stāšanās termiņš jāpārceļ, Finanšu ministrijā iesniegusi grozījumus likumā *Par valsts sociālo apdrošināšanu*. Arī 70% aptaujāto uzskata, ka minimālās iemaksas no 1. jūlija būtu bijis jāatliek. LTRK aptaujā piedalījās 220 biedru – dažādu nozaru un lieluma uzņēmumu pārstāvji.

Kristīne Stepiņa, LTRK sabiedrisko attiecību speciāliste

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja darīsiet mums to zināmu pa tālruni **63350567**.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai, jūsprāt, lapas pilsētā tiek sagrābtas pietiekami? Ko darāt ar tām savā pagalmā? Vai esat ievērojis, ka kāds tās dedzina?

Valdis Rute, sētnieks:

– Lapas vienmēr būs sagrābtas nepietiekami, lai cik kārtīgi tīrītu. Bet mēs neraizējamies – tās ir un būs. Vēl līdz pavasarim būs, ko grābt. Viedokļi ir dažādi: citam tās traucē, cits nemaz negrib, lai tās tiek vāktas. Bērniem patīk visvairāk.

Noskatos: kad sētnieki sagrābuši pilnu lielu maisu, bērni nāk un lec tajā iekšā. Sētniekam viss pēc tam jāvāc. Esmu Jelgavā redzējis, ka nav, kur likt, un tur tās dedzina, bet uzskatu, ka tas nav pareizi. Tur parkos lapas tiek sapūstas ap kokiem, lai saknes ziemā neizsalst. Grūti pateikt, kā būtu pareizāk.

Liene Jonele, apmeklētāju centra speciāliste Kuldīgas novada muzejā:

– Man nav iznācis lapas vākt. Pilsēta ir pietiekami sakopta. Pirms pāris nedēļām, kad tikko sakrita tās krāšņās un vēl bija sauss, bija skaisti, bet tagad, kad līst lietus un tās ir slapjas, vajag aizgrābt. Parkos tur,

kur gājējiem nav jāiet, kādu brīdi varētu arī atstāt negrābtas, jo tās skaisti izskatās un bērniem ir, kur iztrakoties. Paspēju arī ar savu bērnu pirms lietus izskriet cauri lapu gūzmai *Vējiņa* parkā. Nevaru nosaukt tādu vietu, kur Kuldīgā lapas krātos, jo viss ir smuki sagrābts un kārtīgs. Neesmu arī manījusi, ka kāds tās pilsētā dedzinātu, varbūt mazdārziņos to dara.

Taņa Orlova, pensionāre no Jūrmalas:

– Mums no privātas teritorijas dome sadarībā ar *Clean R* aizved bez maksas. Mēs tikai piezvanām un pasakām, cik maisu ir sakrājušies, un viņi izved. Mums vienmēr pilsētā ir ļoti tīra – nekur nav lapu čupu. Neesmu ievērojusi, ka lapas kāds dedzinātu. Jūrmalā arī ir aizliegts to darīt, un var saņemt lielu sodu. Kāpēc vispār dedzināt, ja tās bez maksas var izvest? Kuldīgā esam pirmo reizi un staigājot lapas uz ielām īpaši nemanām, vienīgi zem kokiem dažas nokritušas. Bet pilsētā ir tīra. Tikko redzējām, ka brauca mašīna, kas nokritušās lapas savāca.

dedzinātu. Jūrmalā arī ir aizliegts to darīt, un var saņemt lielu sodu. Kāpēc vispār dedzināt, ja tās bez maksas var izvest? Kuldīgā esam pirmo reizi un staigājot lapas uz ielām īpaši nemanām, vienīgi zem kokiem dažas nokritušas. Bet pilsētā ir tīra. Tikko redzējām, ka brauca mašīna, kas nokritušās lapas savāca.

Agnija Kīģele, pašlaik dekrētā:

– Man nav dārziņa. Agrāk, kad omai bija, viņi paši rudenī lapas sagrāba un nodeva *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*. Esmu manījusi, ka netālu no mammas mājas lapas tiek dedzinātas. Tas nav pareizi, jo apkārt ir daudzstāvu mājas

un šiem cilvēkiem sanāk elpot dūmus. Varbūt to var darīt kaut kur laukos, kur tuvumā nav nevienas mājas, bet ne pilsētā. Pilsētā, domāju, ir no lapām pietiekami tīras ielas, vienīgi nesen biju izgājusi cauri *Vējiņa* parkam, kur tās nebija sagrābtas. Bet mani tas pilnīgi netraucē, tas pat ir forši, ka parkos tās ne līdz galam nogrābj.

Gunita Selecka, kafējnīcas *Kafe „Rezidence”* vadītāja:

– Lai arī cik skaisti nokritušās lapas izskatītos, pilsēta jāuzkopj. Lapas, ilgāku laiku stāvo, bojājas, un zeme zem kājām kļūst nesimpātiska. Pilsēta ir pietiekami sakopta. Neesmu ievērojusi,

ka kāds lapas šeit dedzinātu.

Jeļena Šergunova, žurnāliste:

– Esmu no Čelabinskas. Kuldīgā esmu pirmo reizi. Salīdzinot ar pilsētu, no kuras nāku, šeit viss ir ļoti tīrs un kārtīgs. Esmu izbrīnīta, ka pie visiem soliņiem ir arī atkritumu urnas. Pie mums Čelabinskā nav tādas kārtības – bieži var redzēt kaut

kur zālienā savīstus papīrus un plastmasas pudeles. Nevienam arī nerūpējas, lai pilsēta būtu tīra. Paši iedzīvotāji jau to šmuci sataisījuši, un viņiem nerūp, lai nebūtu atkritumu. Lielākās pilsētās Krievijā par to tiek piedomāts, bet mazākās gan ne. Apbrīnoju, cik Latvija sakārtota un skaista! Esam padzīvojuši gan Ventspilī, gan Rīgā, arī tās ir ļoti sakoptas. Rudens šeit ļoti skaists. Domāju, ka, piemēram, parkos lapas tik ātri nevajag nogrābt, jo tās ir ļoti skaistas. Gājējiem jau tās nesagādā problēmas, vienīgi velosipēdistiem varētu būt grūtāk.

Amanda Gustovska, Alberta Dintera foto

Saslimstība turpina pieaugt

Kuldīgas novadā nedēļas laikā ar koronavīrusu saslimuši teju 300 cilvēku, vēsta atvērto datu portāls *Data.gov.lv*.

17. oktobrī kopš jūlija mūspusē konstatēts 1001 inficēšanās gadījums. Pirms nedēļas tādi bija 722, tātad septiņās dienās skaits pieaudzis par 279, kārtējo reizi sasniedzot rekordu. Neviens saslimušais nav konstatēts 11. oktobrī, bet pārējās dienās saslimstība augusi. Savukārt 14 dienu kumulatīvais rādītājs pakāpies no 403 līdz 521.

Alberts Dinters

Potēto skaits mūspusē

Kopš 11. oktobra, kad spēkā stājās ārkārtējā situācija ar prasību, ka visiem valsts un pašvaldības iestāžu darbiniekiem līdz 15. novembrim jābūt potētiem, arī mūspusē pie vakcinācijas punktiem var redzēt rindas, jo cilvēki steidz to darīt.

Kuldīgas novadā no 27 736 iedzīvotājiem pirmo poti pret Covid-19 ir saņēmuši 12 168 jeb 44%, informē Nacionālā veselības dienesta (NVD) vakcinācijas projekta nodaļas komunikācijas konsultante Inga Vasiljeva. Savukārt procesu pabeiguši 10 873 jeb 39% iedzīvotāju. Tie ir NVD dati par periodu no 1. jūlija, kad Kuldīgas novadā tika iekļauts arī Skrundas un Alsungas novads. Pēdējās divās izbraukuma vakcinācijās 15. oktobrī Skrundā un 16. oktobrī Kuldīgā sapotēti attiecīgi 100 un 175 cilvēki.

Alberts Dinters

Izstrādā jauno copes nolikumu

Diskusijā par licencētās makšķerēšanas jauno nolikumu runāts par lomā paturamo vimbu skaitu, licenču cenas paaugstināšanu un citiem jautājumiem. Apspriedi rosinājus Kuldīgas novada pašvaldības policija.

Attālinātajā sapulcē 13. oktobrī piedalījās arī citu pašvaldības iestāžu, Valsts vides dienesta, makšķernieku pārstāvji un *Kurzemnieks*. Visilgākā saruna bija par licenču skaitu un cenu. Tika izlemts, ka Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam *Bior*, kas nosaka izsniedzamo atļauju un lomā paturamo zivju skaitu, nākamajiem pieciem gadiem tiks prasīts atļaut katram makšķerniekam iepriekšējo septiņu vimbu vietā paturēt desmit. Tāpat nolemts, ka pavasara lašiem atļaujas cena ceļama no 15 līdz 20 eiro. Paredzēts vienas dienas ziemas un pavasara licenču cenu paaugstināt no septiņiem līdz desmit eiro, ziemas un pavasara atļauju skaitu palielināt no 125 uz 200, bet cenu par desmit eiro celt līdz 40 eiro. Ziemas un pavasara nedēļas nogales licenču iecerēts likvidēt. Savukārt vasaras un rudens vienas dienas atļaujas cenu plānots paaugstināt no diviem līdz pieciem eiro, bet licences cena šai periodā būtu 20 eiro līdzšinējo 15 vietā. Tās ir iecerētās izmaiņas, bet to ieviešana dzīvē vēl jāapstiprina institūtam *Bior*.

Vēl diskusijas dalībnieki apsprieda nepieciešamību Ventas krastos novada robežās ierīkot laivu ielaišanas vietas, kas atvieglotu arī kontrolējošo iestāžu darbību, tāpat pārrunāta iespēja atļaut makšķerniekiem savus auto novietot, nobraucot lejā uz bijušo Pārventas estrādi.

Alberts Dinters

Lins svētku reizei un ikdienai

Pilsētas laukumā Kuldīgā darbu sācis lina izstrādājumu veikals *Grace of Linen*.

Tā īpašniece ir kuldīdzniece Agita Vilnīte: „Vārds *šujmašīna* man zināms jau kopš agras bērnības, un esmu strādājusi ar dažādiem audumiem, bet pirms pāris gadiem izlēmu, kas tas būs lins. Šis ir trešais gads, kad virzoz tālāk uz mērķi, un tas ir – būt klātesoši Kuldīgā, lai ar pircējiem varam satikties, lai viņi var apčamdīt lina izstrādājumus, tos sajūst, redzēt krāsas. Lins ir vērtīgs – kad atklāj tā stiprās īpašības, saproti, kas tas nav domāts tikai pirtīņai, bet der arī gultasveļai, tas ir dabīgs un elpojošs. Līdz šim piedalījies tirdziņos, un pircējiem bija svarīgs arī mans stāsts, jo viņi noticeja, pamēģināja un atgriezās vēl.”

Izvēloties vietu veikalam, noteicošas bijušas divas lietas: liels logs un vieta, kur klienti var novietot automašīnu. Telpā, kurā izkārtota gatavā produkcija, vienā stūrī ir šujmašīna, ar ko top mazi lina zaķēni, savukārt darbnīca ir stāvu augstāk, jo vajadzīgs plašums, lai piegrieztu, piemēram, gultasveļu. Vēl A. Vilnīte piedāvā individuālu šūšanu un izšūšanu.

Laiks pirms veikala *Grace of Linen* atvēršanas Kuldīgā bija rosīgs, izņēmums nebija arī 15. oktobris – īpašnieces Agitas Vilnītes dzimšanas diena.

Intas Jansones teksts un foto

Dienests aicina potēties, protestē nedaudzi

Ceturtdien pie Saeimas pret obligātu vakcinēšanos protestēja neliela grupa Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) darbinieku. Dienesta vadītāja vietnieks Kristaps Eklons *Rīta panorāmā* skaidrojis, ka tie ir atsevišķi ugunsdzēsēji, kuri šo rīcību ar vadību nav saskaņojuši un „diemžēl bija darba formā”. Vajadzību potēties VUGD atbalsta.

Kurzemnieks dienestam jautāja, kāda mūspusē ir situācija ar potētājiem glābējiem. Prevencijas un sabiedrības

informēšanas nodaļas vecākā inspektore Kurzemē Anete Strazdiņa skaidro, ka atsevišķi pa struktūrvienībām šādas ziņas VUGD nesniedz. Kopējos datus redzams, ka Kurzeme ir pēdējā vietā. Vidzemes brigādē ir 70% vakcinētu darbinieku, Rīgas reģiona pārvaldē – 69%, Latgales brigādē – 67%, Zemgales – 64%, bet Kurzemes – 51%. A. Strazdiņa skaidro, ka kolēģi turpina potēties un notiek aktīva izskaidrošana, lai palīdzētu izprast šīs rīcības nozīmību un dienesta darba nepārtrauktības svarīgumu. Iespē-

jams, tas ir devis rezultātu, jo nedēļas laikā vakcinēto skaits pieaudzis par 10%. Ar sertifikātiem bija 63% nodarbināto, un 58% no tiem potēti.

Arī VUGD līdzīgi kā citās valsts iestādēs strādājošajiem laiks potēties ir līdz 15. novembrim. Ja līdz tam vakcinēšanās vai pārslimošanas sertifikāta vēl nav, var strādāt ar negatīvu testu. Šādu kārtību nosaka Covid-19 ierobežošanas noteikumi ārkārtējās situācijas laikā.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Gaidīja brīvības cīnītājus

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

11. oktobris. Nodrošinām kārtību pie vakcinācijas centra. Vēl saņemam ziņu, ka kādā adresē Liepājas ielā ir iereibis cilvēks ar mazu bērnu, bet fakts neapstiprināts.

12. oktobris. Diena sākas ar izsaukumu uz Ēdoli, jo kādā īpašumā iekļūdušas svešas govīs. Meklējam īpašnieku. Pilsētā pārbaudām, vai veikalos tiek ievērotas epidemioloģiskās prasības par masku nēsāšanu. Viss kārtībā.

13. oktobris. Ābeļciemā kļaiņo suņi. Saimnieks noskaidrots, un tas sola, ka suņi vairs brīvsolī netiks. Mums ziņo, ka Upes ielā krietnu laiku nav redzēta kāda sieviete. Izsaucam ugunsdzēsējus, mediķus, un top skaidrs, ka sieviete mirusi. Arī šajā dienā jāuzrauga kārtība pie vakcinācijas centra. Rumbeniekos koku zari no kāda īpašuma izauguši tā, ka traucē autobraucējiem. Vakārā zvana, ka pie veikala *Skārnis* atrodas iereibis vīrietis ar suni. Aizbraucam, un viņš dodas mājup. Pēc pāris stundām zvana, ka pa Ēdoles ielu ar velosipēdu stumjas pamatīgi iereibis vīrietis. Nogādājam mājās.

15. oktobris. Naktī peldbaseina

sētā visu nakti kāds griezis metālu – apkaimes ļaudis sūdzas, ka nav varēts gulēt. Tur ir vairāki strādnieki, un tie paskaidro, ka gatavo metāla konstrukcijas baseina remontam. Izskaidrojam, ka naktī miers nav jātraucē. Dodamies uz autoostu, jo tur kāds vīrietis bļausstās. Atkal pārbaudām tirdzniecības vietas – bez pārkāpumiem. Uzraugām kārtību pie vakcinācijas centra. Tad mūs sauc palīgā uz dzīvokli, kur nepiederība persona reibumā neiet prom. Tas ir tas pats vīrietis, kurš rīta pusē bļausstājās autoostā. Pirmajā reizē izspruka ar brīdinājumu, nu saņem protokolu. Ienāk sūdzība, ka Jelgavas ielā traktors, savācot lapas, sabojājis žogu. Iesakām rakstīt iesniegumu VP.

16. oktobris. Naktī Priedainē kāds bļausstās, skaļi klausās mūziku. Ar trokšņotāju notiek pārrunas. Tajā pašā naktī nobažījies garāmgājējs zvana, ka mēbeļu veikalā deg gaisma. Aizbraucam, bet viss kārtībā.

17. oktobris. Iepriekšējās dienas bija mierīgas, bet svētdien saņemam daudz zvānu. No rīta līdz vakaram jānodrošina kārtība pie izbraukuma vakcinācijas. Tīkmēr makšķernieks zvana par noteikumiem, copējot no laivas. Iesakām sazināties ar Valsts vides dienestu. No

VP zvana, ka Parka ielā nomiris vīrietis un ka vēl šodien pilsētā gaidāmi *brīvības cīnītāji*, tāpēc mūs lūdz padežurēt tirdzniecības vietās un pievērst uzmanību novērošanas kamerām. Bet nevaram palīdzēt, jo esam pie vakcinācijas punkta. Kāds zvanītājs lūdz ierasties ģimenes strīda vietā – nevaram, jo dežurējam pie vakcinācijas. Palīdzēt nevaram arī zvanītājam no aprūpes centra Graudu ielā, kur ieradies vīrietis, kurš nav ģērbies atbilstoši laika apstākļiem, sakot, ka ir apzagts. Iesakām zvanīt VP. Atkal nākas zvanītājam lūgt, lai sazinās ar VP par Skrundas ielā ratiņkrēslā guļošu vīrieti. Pēc septiņiem vakārā apskatām tirdzniecības vietas – epidemioloģiskās prasības visi ievēro. Pēc pāris stundām mums zvana VP un lūdz aplaupīto nogādāt tās iecirknī. Izdarām to. Nākamais zvans arī ir no valsts likumsargiem, jo Vidus ielā esot agresīvs suns. Kad ierodamies, dzīvnieks ir prom, bet pēc brīža saņemam ziņu, ka pie veikala mums pamanījies sakost bērnu. Par to mums paziņo cilvēks, kurš stāvēt pie tirgotavas Vidus ielā un jau ilgi gaidot VP. Dzīvnieka īpašnieks esot noskaidrots.

Nedēļas laikā pie protokola tikuši astoņi šoferi, bet pie brīdinājuma – trīs. Pierakstījis **Alberts Dinters**

„Daru to, ko zinu un protu”

Rolands Bružāns dzimis Liepājā, taču, kopš sevi atceras, dzīvo Snēpelē. Kopš bērnības viņš ir saistīts ar laukiem, tāpēc savos 28 gados jau pats vada lopkopības saimniecību un strādā arī liellopu un cūku kautuvē – ģimenes uzņēmumā *Smaidas*. Kopā ar sievu Mārīti viņi audzina divus gadus veco dēliņu Oliveru.

LAUKOS JŪTAS SAVĀ VIETĀ

Rolands stāsta, ka uzņēmumā pārziņa visus darbus un var aizvietot jebkuru darbinieku. Viena kautuve ir tepat Snēpelē, otra – Kuldīgā. *Smaidas* arī sniedz transporta pakalpojumus, palīdzot lopus aizvest no vienas vietas uz otru.

Kad Rolandu nevajag kautuvē, viņš atrodams savā saimniecībā, kas kopā veido ap 90 hektāru, taču zemesgabali izkaisīti pa visu Snēpeli. Šo platību viņš veidojis, zemi lēnām iegādājoties. Kaut arī Kuldīgas novadā un citur to dabūt ir ārkārtīgi grūti, viņam esot diezgan paveicies, jo nereti kāds paziņa padzirdot, ka zemesgabals ir pieejams, un informācija nonāk pie Rolanda.

Kopā ar mammas lopiņiem viņam to ir ap 50. Tie tiek audzēti gaļai. Ja izauguši ļoti labi, tad tiek uz izsoļu namu, lai tirgotu tālāk. Bružānu ģimenes uzņēmums sadarbojas ar dažādiem veikalniem. Bet paša saimniecība lopus nobaro un nodod izsolei – viss esot atkarīgs no augšanas. Savu saimniecību Rolands vada piecus sešus gadus. Ar traktoru viņš brauc jau no 16 gadu vecuma, kad ieguvis tiesības. Mīlestība pret

lauksaimniecību un interese par to puisim ir jau no bērnības, jo šādā vidē viņš uzaudzis.

Iet strādāt pie kāda cita nekad neesot bijis R. Bružāna interesēs, un viņam patīk strādāt pašam savā uzņēmumā, kurā sieva ar dēliņu palīdzot ļoti aktīvi. Citu darbu nekad neesot strādājis, jo nav bijusi pat vēlme izmēģināt. Katra diena paejot pilnīgi citādi: kāds varot piezvanīt, ka vajag saremontēt auto, citreiz viņu varot izsaukt uz cehu. Uz jautājumu, kā ir strādāt kautuvē, Rolands atbild, ka ir jau pieradis, jo redz to kopš bērna kājas un tas šķiet pilnīgi normāli. Visi gribot ēst, un cilvēkiem vajagot gaļu, tāpēc kādam tā jāsadā.

„NEATMET UZREIZ AR ROKU!”

„Man darbs patīk, jo nav rutīnas – katru dienu ir kaut kas cits,” saka Rolands, bet smejas, ka vairāk par visu patīkot atpūties. Viņam atpūta ir darboties ar auto, maksākerēt, vienkārši nedarīt neko vai arī sportot, tomēr kovida dēļ jau divus gadus sportā neesot darījis.

Rolands atzīst, ka līdz šim ār-

kārtējam stāvoklim valstī kovids darbu nav ietekmējis, tomēr tagad ir, jo viņš nav vēl potējies. Tāpēc jārisina jautājumi, kā dabūt visu darbam nepieciešamo.

Kā vienu no lielākajiem sarežģījumiem R. Bružāns min to, ka ir darbinieku trūkums. Uz īsu periodu varot kādu atrast, tomēr ilgi neviens negribot palikt – brītiņu pastrādājot un ejot prom. Šis darbs jāmīl, bet daudziem cilvēkiem strādāt šajā nozarē nav sapņa piepildījums.

Kaut arī Rolands apgalvo, ka viens spēj padarīt visu, vieglāk to darīt komandā, un viņš visu uztver viegli un ar smaidu. Ja dzīvē nekas nemainīsies, tad sevi viņš redz šajā darbā līdz mūža galam. Saviem bērniem labprāt zināšanas nodotu, tomēr, ja bērni izvēlēties citu profesiju, viņš neiebildīšot ne mirkli.

„Lai atrastu to, ko gribi darīt, ir jāeksperimentē. Izmēģini vienu, otru un saproti, kas tev patīk! Un, ja sākotnēji darbs liekas smags, neatmet uzreiz ar roku – nepadoies! Dod tam laiku un iespēju, un varbūt tev tas patiesi iepatiksies,” iesaka Rolands.

Jaunais lauksaimnieks Rolands Bružāns savās *Smaidās*, ar traktoru tikko atbraucis no lauku mēslošanas.

Iekopj muižas parku

Meža dienu projektā snēpelnieki muižas parkā un alejā iestādījuši 39 dažādu sugu kokus, ierīkojuši 12 putnu būrus un izglītojošā pasākumā labāk iepazinusi mežu.

Jaunie putnu būri Snēpeles muižas parkā.

Pie muižas iestādītie kociņi.

Šo projektu ar 400 eiro atbalstījis Meža attīstības fonds.

Pagasta pārvaldes vadītāja Aiga Bulava saka paldies Kuldīgas novada pašvaldības vides speciālistei Dacei Jansonei, kura saistībā ar Snēpeles muižas alejas un parka uzlabošanu piedāvājusi iesaistīties Meža dienās. To vadmotīvs – par daudzveidīgāku ainavu Latvijā.

Inventarizācijā pēc saraksta salīdzinot, kuru koku pils parkā vairs nav un kuri ir, nolemts, kurus var un vajag atjaunot. Padošanās arī par putniem. Muižas parkā dzīvo vairākas sugas, kuru būrīši ziemā bija kļuvuši teju vairs nelietojami. Nolemts atjaunot arī tos. Tika savākta informācija par to, kādi būri vajadzīgi konkrētām putnu sugām. Parkā dzīvo pūce, dzeņi, strazdi, zilītes un daži citi, kuri tagad var apmesties jaunos un skaistos būros. Viens no projekta nosacījumiem: jāīrko izglītojošs pasākums par mežu. A. Bulava uzrunājusi meža īpašnieku konsultanti Sigitu Vaivadi, lai viņa pastāsta par aktualitātēm. Sākotnēji bijis paredzēts, ka Meža dienās piedalīsies Vilgāles pamatskolas skolēni, tomēr ārkārtējās

epidemioloģiskās situācijas dēļ bērni nav drīkstējuši to darīt, tāpēc pagasta pārvalde uzrunājusi pieaugušos iedzīvotājus. Tā visi kopā stādījuši kokus un taisījuši putnu būriņus. Pasākumā arī izspēlēja spēli, kurā dalībniekiem jāiejūtas koku, putnu un sēņu lomā, uzvelkot attiecīgus tērpus. Izglītojošais pasākums bijis interesants arī pieaugušajiem, jo par mežu uzzināts daudz jauna. Piemēram, izrādās, ka mušmire ir ļoti vajadzīga daudziem augiem, kas savukārt vajadzīgi mums – cilvēkiem. Sarunas ar S. Vaivadi bijušas aizraujošas, un iejusties meža iemītnieku tēlā licies interesanti, jo tā labāk saprasts, kā tie jūtas. Putniem dabā ir liela nozīme, jo tie apēd kaitēkļus, kas cilvēkiem ne vienmēr ir tīkami. To var mācīties novērtēt arī ģimenes ar bērniem, kuras pastaigājas pa muižas parku. Tāpat S. Vaivade skaidrojusi cilvēkiem ir aplams priekšstats par to, ka meži tiek izcirsti, jo patiesībā visu, ko īpašnieki izcērt, tie apstāda no jauna. Protams, runa ir par godprātīgiem meža audzētājiem.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Nākamgad novada maks būs biezāks

„Mums ir spēcīga komanda. Taču kapteinis katrā kuģī ir viens.”

Mūsu saruna ar Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieku ARTI ROBERTU – par jau iesāktajiem darbiem, problēmām, kas atklājas pēc administratīvi teritoriālās reformas, par nākamā gada budžetu un situāciju ar kovidu. Atbildēti arī daži lasītāju jautājumi.

Vai ilgi domājāt, pirms piekritāt savam atbildīgajam amatam pašvaldībā?

Tas bija likumsakarīgs ceļš. Politiskā karjera man aizsākās 2005. gadā, kad sāku strādāt pašvaldībā Laidu pagastā. Katrs nākamais darbs bija mazliet citādāks, bet tik un tā saistīts ar pašvaldību un iedzīvotāju vajadzībām. Vairāk pārdomu bija par to, vai startēt vēlēšanās, – svārstījās. Līdzdarbojos partijā *Kuldīgas novadam*, un tas jau savā ziņā arī nozīmē to, ka esmu iesaistījies politiskajā procesā. Tomēr to, vai būt starp deputātiem, izlemj vēlētāji.

Kuldīgas novadam ir neliela partija. Kā vērtējat reģionālo partiju nozīmi Latvijas politikā? Kādu nākotni tam paredzat?

Ir labi, ka lokālās partijas ir. *Kuldīgas novadam* ir tepat uz vietas, un tajā iesaistās daudz vietējo. Politika ir iedzīvotājiem tuvāk, vairāk tiek uzklaušītas vēlmes, vajadzības, arī risinājumi ir ātrāki. Partijā jābūt noteiktam cilvēku skaitam, un sapulcināt tos nav viegli. Liela nozīme ir līderim, kas ir vilcējs jeb partijas *motoriņš*. Mums ir spēcīga līdere – Inga Bērziņa. Nākotne atkarīga no līderiem.

Vai ir arī potenciālie jaunie līderi?

Mums ir spēcīga komanda, taču kapteinis katrā kuģī ir viens. Iespējams, kādreiz partijā būs arī līderu maiņa.

Kopš novadu reformas pagājuši daži mēneši. Ko jau paspējis izdarīt?

Man visai bieži saka: „Nu, tu esi Viktora (Gotfridsona – aut.) vietā.” Nē, es esmu savā vietā! Esmu pārņēmis jomas un darbus, kurus Viktors darījis. Ir tādi jautājumi, par kuriem ar viņu konsultējos, Viktors piedalās sēdēs. Komanda lielos vilcienos saglabājusies. Izaicinājums ir tajā, ka mainījās teritorija: Kuldīgas novadam pievienojās Skrundas un Alsungas novads, palielinājās iedzīvotāju skaits. No otras puses, vēl pirms iepriekšējās reformas esam līdzās pastāvējuši un sadzīvojuši.

Turpinās kurss ar projektiem, kas bija sākti Kuldīgas novadā. Esam pārņēmuši arī Skrundas un Alsungas projektus. Pāris mēnešos notikusi iestāžu apvienošana,

piemēram, bija trīs būvvaldes, tagad viena. Tāpat bija trīs sociālie dienesti, kas nu apvienoti. Pārmaiņas esam pārdzīvojuši, izturējuši, ielikuši pamatus, lai varētu sekmiņi strādāt.

Kādas problēmas atklājušās?

Līdz šim mans lauciņš bijis saistīts ar siltumapgādi un komunālajiem pakalpojumiem (A. Roberts bija pašvaldības uzņēmumu *Kuldīgas siltumtīkli* un *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) vadītājs – red.). Viens no problēmjautājumiem ir Alsungas komunālā saimniecība. Tai nepieciešams risinājums. Lielāko daļu pakalpojumu – ūdeni, kanalizāciju, siltumu – nodrošina privātā SIA *Alsunga*. Tā tos pārņēma no kolhoza – pretēji citiem pagastiem, kur dažādos pārmaiņu laikos pakalpojumi beidzās. Tāpēc gods un slava Alsungai, ka spēja tos noturēt. Taču lielas investīcijas nav bijušas, un infrastruktūra nolietojusies. Cik ilgi vēl varēs pakalpojumus nodrošināt? Esam tikušies ar SIA pārstāvjiem, un viņi pārdomā nākotni: vai ir gatavi investēt vai arī saredz, ka tālāk tas būs pašvaldības uzdevums. Domāju, ka gada vai pusotra laikā vienosimies.

Skrundas pusē problēma ir dārgā gāzes apkure.

Tas ir aktuāli. Vairākkārt esam tarifu pārskatījuši. Vairākus gadus gāze bija lēts resurss. Pirmā ceļība: tas būs īslaicīgs cenu pīķis. Šobrīd gan izskatās, ka ziema tāda dārga arī būs. Tas liek jautāt, vai ir alternatīva, lai šādu lēcieni ierobežotu. Bijām Skrundā apskatīt iekārtas. Sistēma ir kompakta, bez gariem siltumtrases posmiem, kuros ienāk gāzes ievadi, līdz ar to siltuma zuduma nav. Sistēma ir rūpīgi uzturēta. Kopskatu bojā pati gāzes cena, un tā iedzīvotājiem ir par sliktu. SIA *Skrundas komunālā saimniecība* izvērtēs, vai nevar kādu katlu nomainīt pret jaunāku, ekonomiskāku, lai gāzes patēriņš būtu mazāks.

Līdzīgi bija 2017. ga-dā, kad bija slajpa vasara rudens, ziema un šķeldas cena ļoti kāpa augšā. Bija galvassāpes, cik tas tālu aizies. Bet apņēmās. Arī granulām cena ir svārstīga, šobrīd tā ir diezgan zema. Ar granulām tiek kurināts atsevišķos pagastos, piemēram, Mežvaldē Rumbas pagastā, Pelčos, Padurē, Alsungā.

Inta Jansones foto

Pašvaldībai nav jānodarbojas ar komercdarbību – tas pat ir aizliegts. Tas jādara uzņēmējiem. Zemi un citus īpašumus vajag tik, lai nodrošinātu pašvaldības funkcijas. Katrs zemes gabals tiek vērtēts. Deputāti pirms nodošanas izsolē lemj: ir tas nepieciešams vai nav. Tā ir iespēja uzņēmējiem un citām privātpersonām, jo zemes gabali, kas tiek pārdoti, ne vienmēr der biznesam – ir arī privātmāju būvniecībai, mazdārzīņiem utt.

Mums ir bēdīga situācija ar dzīvokļu fondu.

Ir privātzņēmēji, kuri šīs problēmas risināšanā iesaistās. Pirms pāris nedēļām deputāti bija uzaiicināti apskatīt uzņēmēja Kaspara Bergmaņa īres dzīvokļus Ventspils ielā. Vienā mājā izveidoti septiņi, otrā pieci, bet *Upmaļos* Priedainē – 22. Īres maksa ir 350–450 eiro mēnesī. Laba uzņēmēja iniciatīva. Ir pieprasījums – ir piedāvājums.

Vairākas iniciatīvas vēl nav rezultējušas. Ēdos ielā privāts investors iecerējis būvēt rindu mājas. Vēl vienai iecerai Rūpniecības ielā tiek izstrādāts detaļplānojums. Zeme tur tiek sadalīta vairākos gabalos, un tā paredzēta privātmāju būvniecībai. Te tiek lūgta pašvaldības palīdzība. Uzņēmēji lūdz izbūvēt ielu un komunikācijas iedzīvotājiem. Pašvaldībai jāmeklē risinājums – katrs eiro jāpamato, kāpēc to iegulda privātpašumā.

Ekonomikas ministrija ir teikusī, ka būs 42 miljoni no ERAF*, kas būs domāti jaunu māju būvniecībai. Bet tai būs augstas prasības tieši energoefektivitātē. Ministrija piedāvās tipveida projektu. Uzņēmējs Kaspars Bergmanis uz to raugās cerīgi, jo viņš varētu šādu projektu īstenot, piemēram, Virkas ielā. Naužu varēs saņemt kā aizņēmumu uz gariem gadiem. Bankas nefinās ilgāk par desmit. Bet desmit gados tāda investīcija nevar atmaksāties. Savukārt caur *Altum* kā finansētāju varētu būt uz 30 gadiem. Vēl ir tā, ka īres maksa varētu būt 5,50 eiro/m². Jautājums, vai par šādu summu būs gribētāji.

KKP un pašvaldībai bija iecere par ēku Vakara ielā 5 – bijušajās bankas nefinās ilgāk par desmit. Bet desmit gados tāda investīcija nevar atmaksāties. Savukārt caur *Altum* kā finansētāju varētu būt uz 30 gadiem. Vēl ir tā, ka īres maksa varētu būt 5,50 eiro/m². Jautājums, vai par šādu summu būs gribētāji.

Kādi projekti tiek īstenoti patlaban?

Pašvaldība tiem velta daudz laika. Ir vairāki lieli. Tiek būvēts Centra vidusskolas stadions. Būvēt no jauna ir vieglāk nekā pielāgot mūsdienu prasībām. Atklājas problēmas, kas jānovērš. Sākas arī bērnu un jauniešu centra pār-būve. Rit septiņu rotaļu laukumu iekārtošana. Estrādē no jauna tiek būvēts skeitparks, jo iepriekšējais nolietojies un kļuvis traumatisks. Ir stipra vēlme nākamgad pavisīt uz priekšu kultūras centra rekonstrukciju. Top tehniskais projekts, un jādomā, kur ņemt naudu.

Skrundas novadā esam pārņēmuši autoostas projektu. Bija problēmas ar finansējumu, bet tagad tās atrisinātas – banka piekritusi aizņēmumam. Tur būs sakārtota autoosta un perons, bet nākotnē jādomā par apkārtnes

Iedzīvotāji vairākkārt norādījuši, ka pašvaldība pārdod zemi, citus īpašumus. Viņuprāt, lietderīgāk būtu tos iznomāt, jo tad būtu finansējums ilgam laikam.

Lielaļai daļai ir problēmas samaksāt augsto maksu par ūri un komunālajiem pakalpojumiem. Agrāk bija sociālā māja, kurā maksa bija mazāka. Kā ir tagad?

Nav viegls jautājums. Domāju, ka situācija mainās. Būvmateriālu Zemi un citus īpašumus vajag tik, lai nodrošinātu pašvaldības funkcijas. Katrs zemes gabals tiek vērtēts. Deputāti pirms nodošanas izsolē lemj: ir tas nepieciešams vai nav. Tā ir iespēja uzņēmējiem un citām privātpersonām, jo zemes gabali, kas tiek pārdoti, ne vienmēr der biznesam – ir arī privātmāju būvniecībai, mazdārzīņiem utt.

Kad varētu būt gatava Mākslas akadēmijas filiāle vecās slimnīcas mazākajā ēkā?

Termiņš ir gada beigas. Pirms divām nedēļām objektu apskatīju, un izskatās, ka ap nolikto laiku tā varētu būt gatava. Pretējā ēka ir valsts īpašums, un tur taps telpas tehnikumam. Pašvaldība līdzfinansēs ap 200 tūkstošiem, lai pievilktu komunikāciju tīklus. Sāpju bērns ir *Vulkāna* teritorija. Esmu tikušies ar īpašnieka pārstāvjiem. Ir problēma: zeme pieder valstij, bet ēkas privātpersonai – Kokaļa kungam. Viņam uz zemi ir pirmpirkuma tiesības, kuros mājāsaimniecības par tri maksā 28 centus/m². Ir liela nesamērība. Aktīvi notiek pašvaldības dzīvokļu atsavināšana – īrniekiem ir pirmpirkuma tiesības, un viņi tos pārēk. Kādā laikā nogriez-nī tie 28 centi pakāpeniski tiks paaugstināti. Ceļot maksu, daļai varbūt arī būs grūti samaksāt, un tad jādomā, ka, piemēram, senioram no trīsistabu dzīvokļa varbūt jāpārceļas uz vienistabas.

Vai zināms, cik dzīvokļu Kuldīgā stāv tukši, jo īpašnieki ir, piemēram, ārzemēs?

Tādas statistikas mums nav. Saistībā ar pilsētas vīrību uz UNESCO brauc eksperti un pamana, ka vecpilsētā rīdzinieki izpērk īpašumus, kuros ierīko brīvdzīvokļus, apartamentus. Viņuprāt, tas, ka dzīvojamais fonds pilsētā tiek izpirkts, ir sliktā tendence: infrastruktūra riņķī sakārtota, bet vecpilsēta ikdienā ir visai tukša.

Kādi projekti tiek īstenoti patlaban?

Pašvaldība tiem velta daudz laika. Ir vairāki lieli. Tiek būvēts Centra vidusskolas stadions. Būvēt no jauna ir vieglāk nekā pielāgot mūsdienu prasībām. Atklājas problēmas, kas jānovērš. Sākas arī bērnu un jauniešu centra pār-būve. Rit septiņu rotaļu laukumu iekārtošana. Estrādē no jauna tiek būvēts skeitparks, jo iepriekšējais nolietojies un kļuvis traumatisks. Ir stipra vēlme nākamgad pavisīt uz priekšu kultūras centra rekonstrukciju. Top tehniskais projekts, un jādomā, kur ņemt naudu.

Skrundas novadā esam pārņēmuši autoostas projektu. Bija problēmas ar finansējumu, bet tagad tās atrisinātas – banka piekritusi aizņēmumam. Tur būs sakārtota autoosta un perons, bet nākotnē jādomā par apkārtnes

labiekārtošanu. Alsungā pārņemts amatu mājas projekts, un biedrībām, kas tur darbojas, būs skaista, funkcionāla ēka. Ikdienā iesaistos šo darbu būvapulcēs, dodos objektus apskatīt.

Kad varētu būt gatava Mākslas akadēmijas filiāle vecās slimnīcas mazākajā ēkā?

Termiņš ir gada beigas. Pirms divām nedēļām objektu apskatīju, un izskatās, ka ap nolikto laiku tā varētu būt gatava. Pretējā ēka ir valsts īpašums, un tur taps telpas tehnikumam. Pašvaldība līdzfinansēs ap 200 tūkstošiem, lai pievilktu komunikāciju tīklus. Sāpju bērns ir *Vulkāna* teritorija. Esmu tikušies ar īpašnieka pārstāvjiem. Ir problēma: zeme pieder valstij, bet ēkas privātpersonai – Kokaļa kungam. Viņam uz zemi ir pirmpirkuma tiesības, kuros mājāsaimniecības par tri maksā 28 centus/m². Ir liela nesamērība. Aktīvi notiek pašvaldības dzīvokļu atsavināšana – īrniekiem ir pirmpirkuma tiesības, un viņi tos pārēk. Kādā laikā nogriez-nī tie 28 centi pakāpeniski tiks paaugstināti. Ceļot maksu, daļai varbūt arī būs grūti samaksāt, un tad jādomā, ka, piemēram, senioram no trīsistabu dzīvokļa varbūt jāpārceļas uz vienistabas.

Vai zināms, cik dzīvokļu Kuldīgā stāv tukši, jo īpašnieki ir, piemēram, ārzemēs?

Tādas statistikas mums nav. Saistībā ar pilsētas vīrību uz UNESCO brauc eksperti un pamana, ka vecpilsētā rīdzinieki izpērk īpašumus, kuros ierīko brīvdzīvokļus, apartamentus. Viņuprāt, tas, ka dzīvojamais fonds pilsētā tiek izpirkts, ir sliktā tendence: infrastruktūra riņķī sakārtota, bet vecpilsēta ikdienā ir visai tukša.

Vai zināms, cik dzīvokļu Kuldīgā stāv tukši, jo īpašnieki ir, piemēram, ārzemēs?

Tādas statistikas mums nav. Saistībā ar pilsētas vīrību uz UNESCO brauc eksperti un pamana, ka vecpilsētā rīdzinieki izpērk īpašumus, kuros ierīko brīvdzīvokļus, apartamentus. Viņuprāt, tas, ka dzīvojamais fonds pilsētā tiek izpirkts, ir sliktā tendence: infrastruktūra riņķī sakārtota, bet vecpilsēta ikdienā ir visai tukša.

Kādi projekti tiek īstenoti patlaban?

Pašvaldība tiem velta daudz laika. Ir vairāki lieli. Tiek būvēts Centra vidusskolas stadions. Būvēt no jauna ir vieglāk nekā pielāgot mūsdienu prasībām. Atklājas problēmas, kas jānovērš. Sākas arī bērnu un jauniešu centra pār-būve. Rit septiņu rotaļu laukumu iekārtošana. Estrādē no jauna tiek būvēts skeitparks, jo iepriekšējais nolietojies un kļuvis traumatisks. Ir stipra vēlme nākamgad pavisīt uz priekšu kultūras centra rekonstrukciju. Top tehniskais projekts, un jādomā, kur ņemt naudu.

Skrundas novadā esam pārņēmuši autoostas projektu. Bija problēmas ar finansējumu, bet tagad tās atrisinātas – banka piekritusi aizņēmumam. Tur būs sakārtota autoosta un perons, bet nākotnē jādomā par apkārtnes

Domstarpību iemesls ir tāds, ka īpašnieks grib izbūvēt ratu, ko darbināt un ražot elektroenerģiju. Pašvaldībai ir bažas, vai, palaižot ūdeni caur ratu, nepazudīs viens no kultūrvēsturiskajiem objektiem – ūdenskritums. Pašvaldība lūgusi, lai iesniedz aprēķinus. Protams, rats būtu skaists tūrisma objekts, bet negribas zaudēt to otru. Sarežģīta situācija, un Cerams, izdosies vienoties.

Pret asfaltbetona rūpnīcu Kuldīgā visai aktīvi iestājās gan iedzīvotāji, gan opozīcijas deputāti, prasot būvvaldes lēmumu atsaukt. Tomēr beigās deputāti izlēma par labu uzņēmējam.

Uzņēmēji izdarīja pareizas darbības – vērsās būvvaldē, un tā izsniedza atļauju. Būvvaldes lēmumu ar pārstādi vēlēša laikā. Pašvaldība saņēma divus iesniegumus. Domes sēdē skatīja, vai būvvaldes lēmumu atstāt spēkā vai atcelt. Vairākums deputātu nolēma ļaut asfaltbetona rūpnīcu būvēt. Pats arī balsoju par atļaušanu. Visi gribam braukt pa asfaltētām ielām. Daudzi iedzīvotāji bija parakstījuši vēstuli, ka ir pret šo ieceri. Tā ir izšķiršanās: uzņēmējs vai iedzīvotāji. Kopā ar Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāju Daci Šēli biju aizbraucis uz Liepāju, kur šāda rūpnīca 30 hektāros atrodas pilsētā, un no pār-kraušanas teritorijā ir putekļi. Bet Kuldīgā tie ir divi trīs hektāri. Pašvaldība izbūvēja Meistaru ielu, lai būtu labāk uzņēmējiem. Vieta pirms tam stāvēja tukša. Notiek zemes mērīšana, vienu gabalu nosolīja firma *Pata AB*.

Dārzniecības ielā pašvaldība gribēja būvēt 3000 m² angāru, ko varētu nomāt vairāki uzņēmēji, bet paši uzņēmēji iestājās pret šo ieceri. Gribam, lai mums ir daudz uzņēmēju un ienākta daudz nodokļu. Pašvaldībai jādomā, ka uzņēmējus te gaidām.

Ir radies iespaids, ka pašvaldība arvien vairāk ieklausās uzņēmējos.

Uzņēmējdarbības vide kļuvusi aktīvāka. Cilvēki nāk ar savu iniciatīvu, argumentiem. Bet ir likumi, caur kuriem viss tiek vērtēts.

Deputātu darbā domē Kuldīgas novadam pašlaik pārsvars ir viena balsis. Kāda izšķirošos jautājumos sēdēs ir opozīcijas nostāja: izsvērtā, argumentēta vai populistiska?

Kopumā strādājam uz vienu

mērķi. Pēc vēlēšanām tikāties ar pārējām partijām, pārrunājām sadarbību. Mums nav klasiskas pozīcijas un opozīcijas. Domes sēdē ir simt jautājumu, un par dažiem domas varbūt dalās. Par 95 vai 97 citiem balsojums ir vienbalsīgs, un tas parāda, ka domājam līdzīgi.

Domu dalīšanās ietekmē Saeimas vēlēšanas nākamgad. Atsevišķas partijas tām jau gatavojas. Balsojumi pievērs sev uzmanību – tāds šovs. Ja visi būs kā viens, tad jau neievēros. Tajā pašā laikā novada attīstībai ir svarīgi, ka valsts politikajās aprindās deputātiem no lielajām partijām ir kontakti.

Vai jau iezīmējas aprises nākamā gada budžetam?

Tuvākajos mēnešos budžeta izstrādē notiks. Budžets būs ap 40 miljoniem eiro. Tas veidojas no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, nekustamā īpašuma nodokļa, no mērķdotācijām pedagogu atalgojumam. Daļu saņemam no pašvaldību izlīdzināšanas fonda, jo no viena iedzīvotāja nesāņemam tik, cik valstī noteikts.

Prognoze: nākamgad budžets būs par 5,6% lielāks. Pārskatīsim arī atalgojumu pašvaldības darbiniekiem. Ir diezgan daudz vakanču, un grūti darbiniekus atrast, jo viens no argumentiem ir zema alga. Novadus apvienojot, esam izlīdzinājuši pabalstus un citus sociālos pakalpojumus. Pielīdzinām pēc labākajiem piemēram, un tas veido izdevumu pieaugumu. Arī pabalstos, sociālajos pakalpojumos būs diezgan ievērojams pieaugums. Pašvaldības pārziņā būs ir pensionāti, un arī tur pakalpojumu cenrāži jāpārskata.

Kovida dēļ ārkārtējā situācija valstī izsludināta uz trim mēnešiem. Kādas problēmas varētu būt, organizējot pašvaldības darbu?

Aicinu visus vakcinēties, jo tas ir vienīgais veids, kā vīrusu apturēt. Arī pats esmu potējies. Ar visu to saslimu, tomēr vieglā formā. Slimojot domāju: „Cik labi, ka esmu potējies!”

Pašvaldībā potējušies 78% darbinieku. Ministru kabineta rīkojums ir: visiem tur strādājošajiem jābūt vakcinātiem. Administrācijai nav variācijas iespēju. Tas skar arī kapitālsabiedrības. KKP pirms divām nedēļām vakcinēti – 80. *Kuldīgas siltumtīklos* nav potējušies četri no 36. *Kuldīgas ūdeni* nav vakcinēti desmit, divi slimo. *Skrundas komunālajā saimniecībā* nav potēti 25.

Vai šī iemesla dēļ kāds no darba aizies?
Kāds, iespējams, arī aizies.

Lasītāju jautājumi

● **Sieviete no Gudeniekiem slimo ar vēzi, netiek ne uz ķīmijas procedūrām Liepājas slimnīcā, ne pie ģimenes ārstes Alsungā, jo nekursē transports. Ir bezizeja. Spēju robežās pārvaldes vadītāja Daina Bērde aizvedot.**

Redzēju televīzijā šizetu par autobusu satiksmi, kas tiek pārskatīta, bija minēti arī Gudenieki, kur vairāki maršruti noņemti. Tomēr vēl tikšot meklēti risinājumi. No otras puses, ir ekonomiskā daļa: ja autobuss ilgstotī kursē tukšs, nav izdevīgi, un kaut kad šāds lēmums jāpieņem. Domāju, ka ar pagasta pārvaldes vadītāju, sociālo darbinieku vai Samarišu apvienību jāvienojas, kad varētu iedzīvotāju aizvest.

● **Cik zaļi esam? Lapas pilsētā nevis grābj, bet tiek savāktas ar pūtēju, kas patērē degvielu.**

Mazāk kvalificēts darbs ir pieejams, bet grūti atrast cilvēkus, kas darītu fiziski smagus darbus. Svarīgi, lai padara rūpīgi. Cilvēki ir acīgi. Strādājot *komunāļajos*, ik pa laikam saņemtu zvanus, ka sētnieks vienā vai citā vietā darbu nav padarījis labi. Lapu grābšana ir fiziski smaga, teritorija – liela. Ar pūtējiem vairākos gados esam pierādījuši, ka tas ir daudz ātrāk. Sapūš kaudzē, traktors savāc un aizved.

● **Kuldīgā strauji aug ar kovidu saslimušo skaits. Kāpēc pašvaldība neierobežo tirdziņus? Pilsētā ir daudz iebrucēju. Vai nevajadzētu pilsētu tūristiem slēgt, jo ievazā mums kovidu?**

Tas ir pārspēlējums. Ārkārtas situācija ir psiholoģiski grūta: jā-sēž mājās, nekur nekas nenotiek. Tirdziņš ārā ir diezgan drošs, ja vien pats nelauzies barā, neap-kampies. Rudenī apmeklētība nav tik liela kā vasarā. Ja kāds nejuātas droši, labāk neiet. Tomēr daudzās saslimšanu neuztver nopietni. Bet mani biedē tas, ka es kādu varētu aplīpināt. Riski ir lieli, jo puse sabiedrības vēl nav vakcinēta.

● **Lai no Lauktehnikas nokļūtu uz Piltenes ielas veikalēm, līdzī jāņem maīņas apavi, jo nav iespējams paiet pa akmeņiem ceļamā.**

Situācija ir zināma – pats biju tur aizbraucis. Nekvalitatīvi uzlikta dubultā virsmas, un būvnieks solīja labot. Bet nav tik dramatiski: pirms tam bija jāiet pa dubļiem, tagad ir citais segums. Tam ir sava specifika: ja zema satiksmes intensitāte, akmeņi virsmā neiespiežas. Vieta ir klusa, tāpēc daudz automašīnu nav. Tomēr aizbraukšu vēlreiz apskatīt.

* Eiropas Reģionālās attīstības fonda

Ceļi un autobusi – skaidro satiksmes ministrs

„Pašvaldību vadītājiem prezentējām valsts ceļu atjaunošanas programmu, lai nevis lieki solītu, bet parādītu, ko var izdarīt. Jāatzīst, ka ar mazajiem ceļiem valsts netiek galā, jo to ir daudz, bet naudas nepietiek,” Kuldīgā sacīja satiksmes ministrs TĀLIS LINKAITS (Jaunā konservatīvā partijā), piedāvājot daļu mazo ceļu pārņemt pašvaldībām, līdzīgi dodot valsts finansējumu.

Ministrs nesen mūspusē piedalījās Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē, tikās ar SIA *Latvijas sabiedriskais autobuss* vadību, apskatīja, kādi autobusi kursē reģionālajos maršrutos, kā arī atbildēja uz *Kurzemnieka* jautājumiem.

Kāds bija vizītes galvenais mērķis?

Pēdējos divos gados nozarē esam ieguldījuši diezgan lielus papildu līdzekļus. Arī kuldīdznieki to noteikti pamanījuši. Gribam ceļu tīklu sakārtot, apzinoties, kādi līdzekļi mums ir. Prezentējām reģionālo ceļu programmu sešiem gadiem, kā arī vajadzības vietējos autoceļos, kuriem naudas nav pietiekami. Tāpēc lūdzām pašvaldības izvēlēties prioritātes, kuri ceļi ir paši svarīgākie.

Tāpat ar katru ir sāktas sarunas par valsts vietējo ceļu pārņemšanu. Daudz posmu pieder valstij, bet pašvaldībai vieglāk apsaimniekot. Turklāt piecus gadus līdz nāks mērķdotācija – 1560 eiro par kilometru. To pašvaldība var izmantot pēc saviem ieskatiem, arī citiem ceļiem.

Vai pašvaldības ir atsaucīgas?

No dažām atsauksmes jau ir labas, daudzas vēl domā. Piedāvājums netiek uzspiests – vajadzīgs laiks izvērtēt. Pēc administratīvi teritoriālās reformas jaunie novadi inventarizē saimniecību. Dienvidkurzemes novads ieminējies, ka varētu ko pārņemt. Interesētība ir no nabadzīgajām pašvaldībām, jo tām ceļu uzturēšanas nauda ir mazāka par to, ko piedāvājam pārņemt. Viens ir ekonomiskais ieguvums, otrs – pašvaldības labāk pārzina situāciju. Ir tādi ceļi, kuros kāds posms pieder pašvaldībai, cits valstij. Cilvēki jau to piederību nezina un brīnās, ka ziemā traktors pa piesnigušu ceļu aizbrauc ar paceltu šķūri. No apsaimniekošanas viedokļa izdevīgāk, ja viss pieder pašvaldībai, kas var saimniekot racionālak.

Vai, nosakot, kuri ceļi uzlabojami, pēc novadu reformas kritēriji ir mainījušies?

Neko jaunu nevaram un arī nevajag izdomāt. Tāpat svarīga ir ceļu savienojamība, noslodze, sabiedriskā nozīmība: vai ceļš ir sabiedriskā transporta maršrutā, vai pie tā atrodas slimnīca, sociālais centrs un citi iedzīvotājiem

„Ir nauda, ir plāns, un vajadzētu būt rezultātam – cilvēku apmierinātībai,” par ceļu atjaunošanu saka satiksmes ministrs Tālis Linkaits.

vajadzīgi objekti. No vietējiem ceļiem prioritāte ir tiem, kas pagastu savieno ar novada centru. Ne vienmēr tas būs taisnākais, bet tas būs ceļš ar melno segumu, pa kuru var izbraukt līdz tuvākajam asfaltētajam ceļam, lai nokļūtu līdz centram. Nodevām šādu piedāvājumu pašvaldībām – tām jāizlemj, kādā secībā jāremontē.

Iepriekš būtisks papildinājums bija tā sauktā Covid-19 nauda un dotācijas novadu reformai. Kādi naudas avoti būs turpmāk?

Reģionālo ceļu būvdarbiem jau piešķirts papildu finansējums no budžeta. Turpināsies novadu reformas programmā iesāktie darbi. Nākamgad vajadzētu parādīties Eiropas atveseļošanas un noturības mehānisma nauda, kas domāta ceļu sakārtošanai pēc reformas. Gaidāmi arī Kohēzijas fonda līdzekļi, ko gatavojamies ieguldīt Rīgas apvedceļā, bet tas būs nedaudz vēlāk.

Nauda būs, bet vai pietiks darbaspēka ceļu būvniecībā, apjomam palielinoties?

Šogad izmantots visvairāk līdzekļu, un pamanījām, ka sāk klibot darbu kvalitāte. Viens no iemesliem – trūkst strādātāju. Vienkāršie darbi vēl tiek izpildīti, bet ar uzraudzību ir grūtības. Varbūt speciālistu trūkst tāpēc, ka maz iet šajā nozarē studēt. Iepriekš finansējums ceļiem te auga, te kritās. Pēdējā laikā cenšamies to likni ne tikai noturēt, bet nepārtraukti vilkt uz augšu. Un tas nozīmē, ka vienlaikus jāmeklē darbaspēks, kas pasūtījumu izpilda. Tūlīt sāksies ļoti lielu objektu būvniecība: Ķekavas apvedceļš, *Rail Baltica*. Bet strādātāju ir tik, cik ir.

Vai kvalitāte klibo izpildījumā vai jau projektēšanā?

Pēdējos gados bieži izmantotā dubultā virsmas apstrāde ir diezgan cimperlīga tehnoloģija. Šos darbus var darīt tikai tad, ja ir noteikta temperatūra: ļoti karstās vasarās nevar, un, kad kļūst par

aukstu, jāpārtrauc. Cikls ir īss. Cilvēki brīnās, kāpēc labā laikā neko nedara. Bet nav vajadzīgās temperatūras. Problēmas rodas, kad būvnieks tehnoloģiju lietojis nepareizi. Tādi bija pagājušā gada objekti ap 30 vietās Latvijā.

Tur, kur akmentiņi uz ceļa neturas, darbu nepieņemām, un būvniekam par savu naudu ceļš jāuzlabo. Ir posmi, kurus būvnieks šogad taisīja otrreiz un kas nākamgad būs jātaisa atkal. Autovadītāji šķērdējas, ka izšķērdēta nauda, bet te jāskaidro, ka valsts samaksājusi tikai vienreiz: ja nav kvalitātes, būvniekam par saviem līdzekļiem jāstrādā, līdz tā būs.

Par projektētājiem jāsaka, ka mūsu augstākās mācību iestādes sagatavo ļoti labus speciālistus. Bet bieži gadās, ka darbi tiek sasteigti. Gribētos, lai projektētājs visu ceļu izstaigā un redz, kāds tas izskatās.

Kā mūspusē tiek pārraudzīti jaunā pasažieru pārvadātāja pakalpojumi reģionālajos maršrutos un arī tālsatiksmē?

Autotransporta direkcija jau mēnesi iepriekš autobusus pārbaudījusi, vai visi līguma nosacījumi ir izpildīti. Kuldīgas pusē autobusu vidējais vecums ir 4,5 gadi – tas nozīmē, ka ir daudz jaunu transportlīdzekļu, arī elektroautobusi. Pirmajās dienās pēc pārvadātāju maiņas domstarpības var rasties, jo pasažieri pieraduši pie iepriekšējiem autobusiem, kaut tie nebija tik komfortabli, jaunais šoferis neapstājas ierastajā vietā utt. Dzīve uz papīra atšķiras no reālās. Ir tā sauktās nerakstītās pieturas – jaunais pārvadātājs tās nezina un apstājas pēc oficiālā saraksta. Esam jau daudz neapmierināto zvanu saņēmuši. Bet šoferis nemaz nedrīkst pasažierus ne uzņemt, ne izlaist tur, kur nav oficiālas pieturas. Par Kuldīgas un Saldus pusi nav dzirdēts, bet citur Latvijā trūkst autobusu vadītāju.

Kā nozari popularizēt, lai tajā ietu strādāt jaunā paaudzē?

Darbaspēka trūkst gandrīz visās nozarēs. Īpaši tas jūtams pandēmijas ietekmē. Tad darbs samazinājās, daudzi tika atlaisti, bet viņi kaut kur pazuduši. Nezinu, kāpēc, bet uzņēmumi, piemēram, ēdināšanā un viesmīlībā, atjaunojoties nevar vairs ne iepriekšējo, ne jaunu personālu atrast. Izskaidrojums varētu būt tāds: cilvēkiem, kuriem piešķirā dīkstāves pabalstu, vasarā vēl nebija motivācijas strādāt. Varēja piepelnīties ar ogām, sēnēm un lauku darbiem. Varbūt tagad sāks meklēt darbu. Jauniešiem ir liels izaicinājums iet mācīties tajās profesijās, kas tagad nešķiet populāras un interesantas. Jādomā, kā viņus uzrunāt, jāpalielina alga. Pārvadājumos vilinājums varētu būt modernie autobusi, elektrovilcieni.

Pandēmija deva lielu triecieni lidsabiedrībai *Air Baltic*. Kādas ir prognozes?

Transporta būtība ir savienojamība. Tiklīdz pārvietošanos ierobežo, pasažieru skaits samazinās visos pārvadājumos. Transporta tāpat kā viesnīcas cieta visvairāk. Vēl joprojām piemaksājam pat reģionālajos maršrutos, jo arī iekšzemē cilvēki brauc mazāk. Starptautiskajos maršrutos vēl sarežģītāk, jo daudzi baidās ceļot, nezina, kādas prasības citās valstīs. Biļeti lidojumam vairs nepērķ tālu uz priekšu, jo viss strauji mainās.

Finansiāli atbalstījām visus nozares uzņēmumus. Diemžēl valstij piederošām kompānijām dīkstāves pabalsti netika doti. Vienīgais veids, kā atbalstīt, bija vienreizēja iemaksa pamatkapitālā. Pēc apgrozījuma *Air Baltic* 2019. gadā bija septītais lielākais uzņēmums Latvijā. Atstājot visas lidmašīnas uz zemes, atlaižot lielāko daļu darbinieku, summa bija ārkārtīgi liela. Pašlaik kompānija izķepurojusies, un konceptuāli nolemts vēl ieguldīt ap 90 miljoniem eiro. Izskatās, ka aviācijā situācija kļūst labāka, bet nezīnām, kas būs turpmāk.

Nesen ievērojami samazināti autobusu reisi. Arī Kuldīgas novadā ir tādi pagasti, kuros tie kursē reizi dienā un tikai tāpēc, lai vestu skolēnus.

Tā ir īpaša Kurzemes specifika, iepriekšējos gados diezgan ākli steidzot reisu samazināt. Iespējams, dažās vietās pat pārcentušies. Piekrītu, ka vajag optimizēt, taču jāizvērtē katra situācija, lai arī no mazapdzīvotām vietām var aizbraukt uz centru. Varbūt ne katru dienu, bet tad, kad tas ir izdevīgi iedzīvotājiem. Ne tikai aizbraukt, bet tikt arī atpakaļ, jo maršruts vienā virzienā nav loģisks. Var maršrutu tīklu pārskatīt. Iedzīvotāji var rakstīt Autotransporta direkcijai un izmaiņas ierosināt paši.

Vai arī mums būs bezmaksas sabiedriskais transports?

Kurzemē tādu reisu vēl nav. Tā ir jauna programma: no oktobra dažos maršrutos citur mazapdzīvotās vietās esam palaiduši bezmaksas autobusus, lai cilvēkus motivētu tos izmantot. Skatīsimies, kādi būs rezultāti. No septembra atvērta tirgus komerciešiem. Līdz šim Latvija bija vienīgā Eiropas Savienības valstī, kurā nebija brīvas pieejas pārvadājumiem. Lietuvā un Igaunijā starppilsētu pārvadājumus valsts nedotē. Uzņēmums pats izlemj, kad sākt, kad beigt reisu, kā to atpelnīt. Mēs tam pieejam ļoti uzmanīgi, jo jānodrošina, lai iedzīvotāji var nokļūt uz darbu, skolu, pakalpojumu vietu. Sākām ar vietām, kur ir arī dzelzceļa satiksme. Cerējam, ka būs kā Igaunijā, kur uzreiz pieslēdzās vairāki uzņēmēji. Mums pārvadātāji vēl ir uzmanīgi.

Kā vērtējat darbu valdībā: vai tagad ir vieglāk vai grūtāk nekā sākumā?

Manuprāt, esam sastrādājušies, un ir iespējas nostrādāt pilnu termiņu. Labi vērtējams arī tas, ka kļuva par vienu partneri mazāk, jo KPV LV bija partija, kas iekšēji jau izirusi. Bija grūti saprast, ko kolēģi valdībā īsti pārstāv, kādas viņu domas. Valdībā, kurā ir vairāku partiju koalīcija, vienmēr ir atsevišķi jautājumi, kas vienam šķiet svarīgāki. Esam pieslīpējušies. Lielākie pārmetumi ir saistībā ar Covid-19 situāciju. Nav priekšrakstu, kā reaģēt pareizi. Daudz skatāmies, ko dara citu valstu valdība. Lēmumi parāda pārvaldes darba kvalitāti – ne jau ministrs raksta konkrētus ierobežojumus, bet ierēdņi. Brīžiem paši brīnāmies, kas no viena vai otra lēmuma sanācis. Demokrātiskā sabiedrībā ir dots ilgs laiks diskusijām, jo nevar uzstāt dūri galdā. Manuprāt, ir bijušas kļūdas, piemēram, par atļauto preču sarakstiem. Varbūt kāds valdības pārstāvis bijis pārāk norūpējies. Tā tie lēmumi veidojas neviendabīgi.

Vai kandidēsiet nākamajās vēlēšanās?

Nevar zināt, lai gan tālu jau vairs nav. Kā vēlēta amatpersona strādāju no ceturtdienas līdz ceturtdienai. Tā saku tāpēc, ka katrā sēdē var izvirzīt jautājumu par neuzticības izteikšanu un nobalsot. Tāds gaistošs amats. Vēlētajam jāvērtē, kas un kā padarīts. Atskatoties uz pašvaldību vēlēšanām, jāatzīst, ka mūsu partijai sasniegumi ir, kaut Kuldīgas novadā ievēlēts tikai viens. Iepriekš nebija neviena. Uz vēlēšanām aizgāja pārsvarā tie, kuri ar visu bija apmierināti, un tie, kuriem svarīgi jaunajā novadā ievēlēt savējo. Tādā situācijā iegūt vienu mandātu jau ir sasniegums.

Uzdevums ir filmas *Beznosacījuma* galveno aktieri grimēt ainai, kurā viņš ziemā iekrīt ūdenī.

Filmas *Cello Concerto* filmēšanas laukumā Krista grimē aktrisi Baibu Broku, kura atveidoja čella skolotāju.

Kemperī tiek grimēta bērnu darza auklīte filmā *Beznosacījuma*.

Stiliste ar lieliem sapņiem

Kuldīdzniece Krista Drulle, kurai ir 20 gadu, savu profesiju sauc arī par hobiju. Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā viņa mācās par vizuālā tēla stilisti un jau paspējusi strādāt kopā ar Latvijā pazīstamiem cilvēkiem. Jaunā meitene piedalījies grimēšanā vairākās kinofilmās un citos projektos, un ir lielas ieceres, kurām viņa mērķtiecīgi soļo pretī.

JAUNA, BET JAU AR PIEREDZI

Mode Kristu interesējusi kopš bērnības, un viņai patīk arī veidot meikupu. Kristai ir svarīgi arī pašai izskatīties labi, jo tad viņa jūtas pārliecinātāka un šķietot, ka var paveikt daudz vairāk.

Līdz 9. klasei viņa mācījies V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Stilistes izglītība Liepājā nav bijusi pirmā izvēle. No sākuma Krista domājusi stāties reklāmas programmā, jo meitene gribējusi zināt, kā reklāmas tiek veidotas. Tomēr sapratusi, ka stils un mode ir tuvāki. Apmeklējot atvērto durvju dienu, tomēr izvēlējusies būt par stilisti un ne brīdi nav nožēlojusi. Krista ir gatava nepātraukti iegūt jaunas zināšanas un pieredzi gan pie šīs jomas profesionāļiem, ganursos un meistarklasēs. Skolā pavērusās daudzas iespējas sevi pierādīt dažādās jomās, un viņa tās visas izmanto. „Biju praksē televīzijā – TV3 un tolaik arī LNT. Tur pavērās plašāks redzējums uz to, kā tiek veidoti raidījumi, kā strādā stilisti un grimētāji,” stāsta Krista. Viņa piedalījies arī radošā grima konkursā *Baltic Beauty* un no ražotāja *Schwarzkopf* ieguvusi simpātiju balvu. Stundas laikā jāveido iepriekš radīts tēls. Šim konkursam bijis ļoti daudz jāgatavojas, un to Krista uzskata par vērtīgu pieredzi. Vēl viņa grimējusi dalībniekus skolas modes skatēs un koncertos. Arī pati kā modele piedalījies vairākās fotosesijās ārpus skolas, piemēram, Rundāles pilī rokoko laikmeta stilā un Rīgas botāniskajā dārzā zīmola *Dolce&Gabbana* stilā.

„Man darbā vislabāk patīk re-

Jaunā stiliste Krista Drulle iesaistīta filmas *Tizlenes* tapšanā.

dzēt rezultātu – tas iedvesmo un ir tik lieliski!” Krista ir gandarīta, ja darbs izdevies un to atzinīgi novērtē apkārtējie. Darbs esot radošs, tāpēc nekad nebūs rutīnas – katra diena citāda. Tāpat viņa novērtē iespēju iepazīties ar dažādiem cilvēkiem. Tā top sadarbība. Krista bijusi uzņēmuma *Drogas* vēstnese, un tā bijusi laba pieredze.

GRIMĒ KINOFILMĀS

Jauniete jau piedalījies četrus filmu tapšanā, divas vēl nav iznākušas. Pirmā bijusi Beātes Šneideres bakalaura darbs *Beznosacījuma*, otrā – Elīnas Martinsones filma *Tizlenes*, trešā – režisora Dmitrija Fika filma *Ebrejs*, kas ir Krievijas,

Latvijas un Francijas kopražojums un uzņemta maijā, ceturrtā ir Martas Kalniņas bakalaura darba filma *Cello Concerto*.

Strādāt kino esot smags darbs. Jābūt lielai izturībai, jo filmēšanas laukumā aizrit padsmi stundu dienā – no agra rīta līdz pat vēlai naktij dienu no dienas. Sākumā bijis grūti saprast, kas un kā notiek, jo filmā *Tizlenes* pirmo reizi viņa bijusi tik lielā projektā. Šī iespēja nākusi negaidīti – skolotāja piedāvājusi, un audzēkne piekritusi nedomājot. „Paldies arī Zanei Žilinskai, vienai no galvenajām meikapa māksliniecēm, kura visu parādīja un izskaidroja,” saka Krista, kura kā asistente grimējusi otrā plāna aktierus un masu

skatu dalībniekus. Pazīstamākās Latvijas personības, ar kuru grīmu strādāts, ir aktrises Baiba Broka un Ance Strazda. *Tizlenes* uzņemtas pagājušajā vasarā, bet nupat filma parādījies kinoteātros. Augustā arī Krista uzaicināta uz pirmizrādi Rīgā. „Bija jauki atkal visus satikt. Pirmizrādi tiešām izbaudīju – filma, manuprāt, ir izdevusies aizraujoša un smieklīga. Iesaku visiem noskatīties,” pasmaida jaunā stiliste. Viņa gribētu piedalīties arī kāda mūzikas videoklipa tapšanā.

GRŪTĪBAS NO SAPŅA NEATTUR

Pie grūtībām darbā Krista min neziņu pirms dalības kādā iecerē:

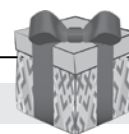
kas un kā būs, vai viss izdosies. Sarežģījumi ir arī arodslimības, piemēram, muguras problēmas, jo bieži vien jāgrimē dažādos apstākļos un ne vienmēr tie ir ērti. Piemēram, nācies strādāt ziemā būdīnā, arī kemperī. Vēl tās ir garas darba stundas uz kājām un nemitīga skriešana.

Tomēr Krista diezgan skaidri redz sevi šajā profesijā. „Mans sapnis ir savs uzņēmums – studija vai salons – un sava kosmētikas līnija. Ceļā uz to, protams, ir vēl daudzi mazi mērķīši, kas veido lielo.” Lai to sasniegtu, vajadzīga pieredze un, protams, nauda.

Lielu iedvesmu Krista smeļas no vizāzistes Anetes Spīķes – arī viņa veido savu zīmolu. Krista vēlētos radīt savu acu ēnu paleti, skropstu tušu, lūpu krāsas, otu komplektu utt. Ar laiku tos papildinātu jauni ražojumi. Krista jau izdomājusi uzņēmuma nosaukumu, top logo un dizains. Krista gribētu arī savu interneta veikalu.

Salons būtu vieta, kur sievietes netiks šķīrotas pēc kādiem standartiem – ikviens tiks palutināta, lai justos īpaša. Tur būtu dažādi pakalpojumi: meikaps, stilista konsultācijas, skropstu pieaudzēšana, friziera un manikīra pakalpojumi.

Lai visas ieceres piepildītu, jāzina modes tendences, jāpemeklē meistarklases, lai zināšanas liktu lietā. „To, kā es pasniedzu pati sevi, redz apkārtējie, iespējams, mani topošie klienti. Ja viņiem patīks mana stila izjūta un gērbšanās stils, tad viņi vēlēties nākt pie manis. Tāpēc tam es vienmēr pievērsu lielu uzmanību,” atzīst K.Drulle.

Godātie konkursu dalībnieki! Trešā un ceturrtā ceturkšņa uzvarētājus apbalvosim kopā!

PASAULĒ

35. kāрта

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Kas tā par vietu?

Lielākais ezers valstī un arī kontinenta centrālajā daļā. Garenā ezera vidusdaļā atrodas pussala, kas to gandrīz pārdala uz pusēm. Ziemeļu krasts ir stāvs, kalnains, dienvidu krasts – lēzens. Ezers apmēram pirms 15 000 gadu radies vēja erozijas rezultātā. Tas ietekmē apkārtnes klimatu – te tas ir nedaudz mitrāks, maigāks nekā pārējā valstī, laiks biežāk apmācies. Ziemeļu krasta nogāzēs pret dienvidiem aug pat mandeļkoki, vīģes, granātāboli. Apkaimē reģistrēti vairāk nekā 270 putnu sugu, kukaiņu daudzveidība, 50 zivju sugu. 1997. gadā izveidots nacionālais parks (56 000 ha). Populārs ir vīna apgabalu apmeklējums ziemeļos no ezera un aktīva naktsdzīve dienvidu kūrortos. Vīnogu audzēšanai ziemeļu piekrastē ir ap 2000 gadu vēsture. Vietējie šo ezeru sauc par savu jūru.

Atbildi gaidām līdz **21. oktobra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

34. kārtas atbilde: Sirakūzas, Sicīlija, Itālija.

Pareizi atbildējuši: Ārija Pušilova, Gunta Grundmane, Gunta Folkmane, Inese Midrijāne, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Vineta Kondraņicka, Ausma Kreidere, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

35. kāрта

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus jaunajā Kuldīgas novadā.

Ēka Kuldīgā. Kur tā atrodas?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **21. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

34. jautājuma atbilde: skats uz Kaļķu ielu.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz **21. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta, sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis.

Konkursu atbalsta

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **21. oktobra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kas ir Kuldrum?

Iepriekšējā jautājuma atbilde: Meistaru dienās Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkņi ar pedagogiem no siera veidoja veco ķieģeļu tiltu.

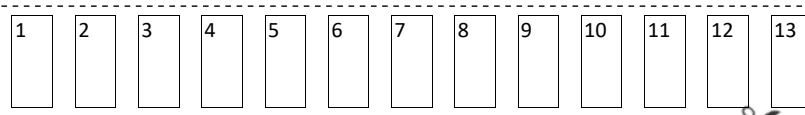
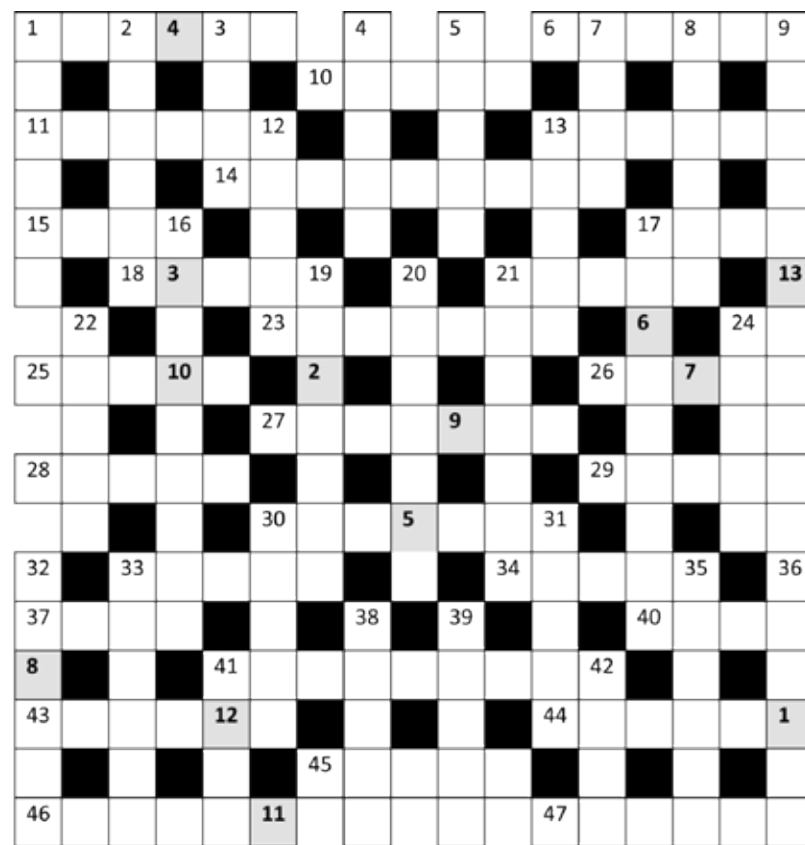

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Gunta Folkmane, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Daina Skribane**.

Risinājumu gaidām līdz **21. oktobrim**.

Horizontāli. 1.Latviešu gleznotāja J.Federa glezna *Pēc...*, ko nopircis Persijas šahs. 6.Vācu gleznotājs, grafiķis (1471–1528). 10.Stingrs, neiecietīgs. 11.Valdības iestādes rīkojums, pavēle. 13.Smagi āmuri. 14.Glezniecības tehnika, kurā izmanto akvareļa krāsas. 15.Diennakts daļa. 17.Personas dokuments. 18.Ūdensdzīvnieku pārvietošanās orgāns. 21.Pēriens (sar.). 23.Portsigāri. 25.Latviešu gleznotājs (1948). 26.Laika skaitīšanas sistēma. 27.Ritulis (sar.). 28.Organisma asinsrites sistēmas centrālais orgāns. 29.Apgrūtinājums, nasta (pār.). 30.No negatīvām vīnogām spiesta sula, atspirdzinošs dzēriens. 33.Seno romiešu mitoloģijā – mīlestības dievs. 34.Audums ar šaurām, diagonālām svītrām. 37.Latviešu rakstnieks (1924–1989). 40.Ziemeļbriežu kamanas. 41.Klasisks džeza skaņdarbs. 43.Viengadīgs tropu augs, kura sēklas satur eļļu. 44.Ostas un kūrorta pilsēta Melnās jūras krastā. 45.Žogi. 46.Matu griezum (populārs 20. gs. 70.–80. gados). 47.Izpirkuma maksa par līgavu (dažām Āzijas un Āfrikas tautām).

Vertikāli. 1.Krāstonis, kas gleznā izteic gaišuma vai tumšuma gradāciju. 2.Tēma. 3.Tēls R.Blaumaņa lugā *Pazudušais dēls*. 4.Antonīms vārdam *īsas*. 5.Mūžzaļi priežu dzimtas skujkoki. 7.Platpaeģli. 8.Nelielas, mākslinieciski kritiskas apceres. 9.Savstarpējas attiecības (pār.). 12.Ratu korpuss, ratu apmale. 13.Centrs. 16.Tas, ko tiesa nospriedusi, nolēmusi. 17.Figūra no samīcītiem un apdedzinātiem māliem. 19.Otreizēja snauda, miegs (pēc brokastīm, pēc darba no agra rīta u.tml.). 20.Vasarzaļš brūkleņu dzimtas puskrūms zilām, ovālām ogām. 21.Sadauzīts. 22.Liels dziedātāju ansamblis. 24.Tievs, lokans (parastī kārkla) dzinums bez lapām. 30.Zemnieks lopkopis Mongolijā. 31.Auksts. 32.Franču gleznotāja T.Žeriko (1791–1824) glezna *Medūzas...*. 33.Laikraksti. 35.Zēnu un jauniešu organizācija, kas radās Lielbritānijā (1907–1928), vēlāk izplatījās gandrīz visā pasaulē. 36.Grafikas dobspieduma tehnika. 38.Pakļaut organismu postošai kaitīgu vielu iedarbībai. 39.Augstākās vietas purvā, pļavā. 41.Savelk seju smīnā.

Pareizā atbilde: RADIOIZOTOPS – (radioaktīvais izotops) nestabils ķīmiskā elementa izotops, kam piemīt radioaktivitāte.

Atbildes

Horizontāli. 1.Hedžets. 6.Narmers. 10.Vobla. 11.Drīksna. 12.Barkass. 13.Onza. 14.Diskoss. 15.Teja. 18.Sisla. 20.Bukse. 22.Upesa. 24.Banderis. 25.Tīrsvars. 27.Baugi. 29.Aroba. 30.Lūkas. 33.Gebs. 34.Amsruds. 37.Emma. 40.Urobors. 41.Ķīmelis. 42.Talsi. 43.Imamāts. 44.Slogans.

Vertikāli. 1.Hadrons. 2.Drīdzis. 3.Emsa. 4.Svami. 5.Ebenkoks. 6.Nabis. 7.Rore. 8.Etažere. 9.Sustala. 16.Hakeris. 17.Kursuls. 19.Izana. 20.Briga. 21.Epīra. 23.Sērga. 26.Monreāla. 27.Bagaudi. 28.Ulbroka. 31.Kamilla. 32.Skausts. 35.Musts. 36.Dīķis. 38.Zolā. 39.Ūmeo.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Vilnis Bēniņš.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta, sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcentis*.

PĀRDOD

Polikarbonāta **SILTUMNĪCAS**.
Tālr. 26211050.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (165 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag).
Tālr. 26651831.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās.
Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

BURKĀNUS pārtikai un lopbarībai, **KIRBJUS**. Tālr. 23375624.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums – 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tālr. 28890462.

MEDU – 3 l/18 EUR – un šūnu medu ar piegādi mājās svētdien, 24. oktobrī. Tālr. 26441406.

PIENA AIZSTĀJĒJU telņiem. Vairumā atlaides. Tālr. 25619921.

11 mēn. vecas baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

VAJADŽĪGI

SIA **BALTU Forest Group** (42103080727) aicina darbā bobkatas **VADĪTĀJU**. Pieredze obligāta. Alga – no 1200 EUR neto. Pieteikties pa tālr. 28309099 vai info@baltukoks.lv.

SIA **Balza** (4120301406) – **STRĀDNIEKI** kokapstrādē un **ELEKTRIKIŠI** kokapstrādē. Samaksa: no 4 līdz 5 eiro stundā. Tālr. 29235649.

SIA **EMMA GROUP** (41203067957) meklē **STRĀDNIEKUS** malkas krāmēšanai, darbs zem jumta, atrašanās vieta Kuldīgā. Samaksa – 25 EUR dienā. Pieteikties pa tālruni 26850057.

SIA **BALTU Forest Group** (42103080727) aicina darbā koklāukuma **PĀRVALDNIĒKU** Skrundā. Darba alga: 1000–2000 EUR neto. Pieteikties pa tālr. 20209424 vai info@baltukoks.lv.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Āriā)

PIEMINOT

15. oktobra pēcpusdienā pēc ražīgas darba nedēļas pārstāja pukstēt mūsu kolēģa **ARŅA LOSĀNA** sirds...

Teju visu darba mūžu veltīdams ceļu būves nozarei un darba gaitas uzsācis Pierīgā, pāvilostnieks Arnis 1985. gadā nonāca Kuldīgā, kur, laika gaitā mainoties ceļu nozares struktūrām, 1997. gadā sāka strādāt savā

pēdējā darba vietā *Latvijas Valsts ceļi*.

Daudz darba un enerģijas veltījis, lai kurzemnieki varētu braukt ar katru gadu pa arvien labākiem ceļiem. Šogad kā viņa atvadu sveiciens bija daudzie uzlabojumi tieši Kuldīgas apkārtnē. Arnis tik ļoti gaidīja pelnīto atpūtu, lai vairāk laika varētu veltīt ģimenei, mazbērniem. Arnim palika nepabeigti daudzi iesātie projekti gan darbā, gan dārzā.

Kāds bija Arnis? Kārtību mīlošs, precīzs plānotājs, kurš visu darīja ar pārliecību. Vienvārdsakot – "vīrs un vārds". Kolosāls kolēģis, kurš uzturēja kolektīva tradīcijas, grūtos brīžos spēja saglabāt mieru un humora izjūtu, kā arī paslavēt un uzmundrināt.

Arņa Kuldīgas un Kurzemes reģiona kolēģi izsaka visdziļāko līdzjūtību Ingai, Annai un Mikum.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Investīciju fonds pērk mežu **ĪPAŠUMUS**, cirsma un lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Tūlītēja samaksa – ātra īpašuma izvērtēšana. Tālr. 25396390.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma bulļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāj. Tālr. 29886349.

ĀBOLUS sulām, dodam maisus, braucam pakāj. Tālr. 26284210.

Iepērk **ĀBOLUS**. Nodrošinām ar transportu. Tālr. 28165191.

PUPIŅAS, žāvētus ābolus un ķipolus. Tālr. 29765478.

Lasi mūs arī internetā:

www.kurzemieks.lv/

Koka māju ražotājs
SIA Kurland Hus (42103078417)
AICINA DARBĀ
Aizputes ražotnē:

◆ **GALVENO GRĀMATVEDI**

Nodrošinām ar labiem darba apstākļiem, ir sociālās garantijas, dzīvesvieta pēc nepieciešamības.

Kandidātiem CV lūdzam sūtīt e-pastā: kurlandhus@inbox.lv.

DAŽĀDI

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS, DOKUMENTĀCIJAS NOFORMĒŠANU**. Tālr. 29705025.

DEMONTĀŽAS darbi, visu veidu **JUMTA** darbi, remonts. Materiālu piegāde. Tālr. 22451975.

SILTINĀM mājas ar ekovāti, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaizstrādes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. **PĒRKAM** šķeldošanai zarus, zāģētavu atgriezumus, gatavo šķeldu, skaidu. Tālr. 29150380.

Moderna **ĀBOLU SULU SPIEŠANA** un pasterizēšana Kuldīgā. **MINIMĀLAIS** daudzums – 2 maisi ābolu. Pildīšana maisos ar krāniem: 3 l – 2,00 un 5 l – 2,60. Graudu iela 3H, tālr. 28466573.

Koka māju ražotājs
SIA Kurland Hus (42103078417)
AICINA PASTĀVĪGĀ DARBĀ
Aizputes ražotnē:

◆ **namdari,**
◆ **namdara mācekli,**
◆ **galdnieku.**

Nodrošinām ar labiem darba apstākļiem, ir sociālās garantijas, dzīvesvieta pēc nepieciešamības. Darba atalgojums: no 900 līdz 2000 EUR mēnesī.

Pretendentiem CV lūdzam sūtīt e-pastā: kurlandhus@inbox.lv. Tālr. 29455712.

LĪDZJŪTĪBAS

*Vadiet mani dziedādami,
Nevadiet raudādami,
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.*

/T.dz./

Esam kopā ar Dzintru Krūmiņu, mammīti mūžībā pavadot.

Kolēģi no Alsungas bērnudārza
Miķelītis

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,

*Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.*

/O.Lisovska./

Skumju brīdī esam kopā ar Ingu, Annu un Miku ar ģimeni, pārējiem tuviniekiem, ARNI mūžībā pavadot. Antra ar ģimeni, Ilga, Rītma, Prabirs

Salta rītu tu aizgāji projām klusi.

*Tāda mīļa, balta, zem gadu nastas
nogurusi.*

/A.Grava./

Izsakām līdzjūtību mūsu komandas biedram Mārtiņam Freimanim, māmuļu zemes klēpī guldot.

Rendas Nacionālās pretošanās
kustības muzeja kolektīvs

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, no TEODORA BRŪKĻA atvadoties.

Mucenieku nama 30 tuvākie kaimiņi

Skan tava šūpļa dziesma krūtīs.

*Tā katrā dzīves solī man ir klāt,
Skan priekos, bēdās, kad ir grūti,
Skan sirdī man, ak, mīļā, labā māt.*

/A.Krūklis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dacei Brantevicai ar ģimeni, mammīti un omīti smilšu kalniņā pavadot.

Niedru mājas iedzīvotāji

*Ja nākas kaut ko ļoti tuvu zaudēt,
Tad nākas gluži cilvēcīgi skumt.*

/O.Vācietis./

Dacīt, izsakām visdziļāko līdzjūtību, mammu mūžībā pavadot.

Dina, Gita, Zanda, Daina un Renāte

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –*

*Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.*

/M.Zviedre./

Izsakām līdzjūtību Dacei Brantevicai, no mātes uz mūžu atvadoties.

ZS *Žaģatas* veikala kolektīvs

*Tu arvien būsi šai pusē,
Tai gaismā, ko atstāji mums,
Kaut arī sirds tava klusē,
Mums paliek šis mantojums.*

/Ā.Elksne./

Dacīt, skumjās esam kopā ar tevi, no mammītes atvadoties. Mums viņa atmiņā vienmēr paliks labsirdīga, enerģiska, dzīvesgudra.

Baiba, Gita, Lāsma

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību DAINAS tuviniekiem.

Kaimiņi Gunta, Ivars

*Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa:*

*Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Antrai Zviedrei, tēvu zaudējot.

Bubindusu ģimene

Tuvs cilvēks neaiziet,

Viņš tikai pārstāj līdzās būt.

/R.Skujņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Antrai ar ģimeni, tēvu mūžībā pavadot.

Herci, Kuzņecovi, Palmas,
Sakalovski, Gaidlazdas

Ar skumjām paziņojam,
ka mūžībā aizgājis

ROBERTS BULAVS
(09.06.1939.–13.10.2021.).

Izvadīšana piektdien,
22. oktobrī, 12.00
Jāņkalna kapos.

Tuvinieki

ARNIS LOSĀNS

(21.04.1958.–15.10.2021.)

Mūsu visu mīļais tētis, vīrs,
opis, kolēģis un draugs ir
atstājis šīs zemes ceļus un de-
vies mūžībā, lai turpmāk sar-
gātu mūs no mākoņu maliņās.
Atvadīšanās no Arņa Losāna
notiks sestdien, 23. oktobrī,
14.00 no kapličas Aizputes
ielā, Kuldīgā.

Ģimene

PĀRDOD

**viegli uzstādāmas
polikarbonāta
SILTUMNĪCAS:**

3 x 4 m - 330 EUR
3 x 6 m - 420 EUR
3 x 8 m - 510 EUR
3 x 10 m - 600 EUR

Aizvedīsim.

T. 27848667.

**ATJAUNO
VANNU
EMALJU.**
Tālrūnis 20605520.

SIA «Krauzers»
PĒRK ZARUS šķeldošanai un mežā pie ceļa visu veidu **APAĻKOKUS**
 Tālrunis 29246459
 realizacija@krauzers.lv

Esi mūsdienīgs!
 www.307.lv
 Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora
307.lv

KURZEMES RADIO
ir tur, kur esi Tu!

Māris Dadzis
 "Apsveikumu stunda"
 darba dienās 12:00 - 13:00

Nākamgad Kurzemnieks turpinās iznākt divas reizes nedēļā.

Kurzemnieks 2022. gadam (eiro)

Privātpersonām, abonējot līdz 24. oktobrim **71,00**

Kurzemnieks ar Laimīgo Programmu 2022. gadam (tikai privātpersonām, eiro)

Privātpersonām, abonējot līdz 24. oktobrim **81,00**

Privātpersonām gada abonements jebkurai variantam maksā tikpat, cik tad, ja abonē atsevišķi 11 mēnešiem.

Visiem abonentiem dāvanā būs *Kurzemnieka* kalendārs.

REPORTĀŽA

216 kilogramu – 216 eiro

(Sākums 1. lpp.)

Gundega un Eliza Neimanes ar savu audzējumu.

Uz Ķirbju svētkiem Virkas muižā Kuldīgā atceļojis arī lielķirbis no Bikstiem.

To atveduši Ingrīda un Guntis Kuzmicki: „Audzējam trešo gadu. Priečajamies, ka beidzot ir vēl kāds tāds pasākums bez veikala *Maxima* konkursa Rīgas zooloģiskajā dārzā. Savus šīgada lielākos sadalījām uz pusēm: divus atvedām šeit, vēl divi brauks uz Rīgu. Dižķirbjus izaudzēt ir diezgan vienkārši, bet galvenais ir īstās sēklas – sertificētas, ar māti un

tēvu. Mēs pasūtām no kādas sievietes Kanādā, kura specializējas šādu ķirbju audzēšanā. Nopērkot sēklas kādā lauksaimniecības veikalā, dižķirbis uzreiz neizaugs. Smagākais no Latvijas sēklām var izaug 50 kilogramu. Pagājušogad mums lielākais svēra 226 kilogramus, bet tas nav ne tuvu Gundegas Neimanes rekordam.”

Pasākuma rīkotāja Līga Veide stāsta: „Izdomājām rudenīgus svētkus. Zināju, ka Kuldīgas novadā dzīvo visai čakli ķirbju audzētāji, kuri pēda-

lās konkursos Rīgā un iegūst Latvijas dižķirbju balvas. Saņēmām 11 pieteikumus. Katrs audzētājs saņems mūsu partneru – lielāko lauksaimniecības veikalu – sarūpētas balviņas.”

Ķirbju ekspozīciju dārzā var apskatīt līdz 24. oktobrim, pēc tam tie tiks ziedoti Kurzemes lielākajām zoodzīvnieku tērnām. Rīkotāji cer, ka tādi svētki būs muižas tradīcija.

Amandas Gustovskas teksts un foto

Starp trīs pretendētēm visilgāk ķirbi notur Eliza Neimane.

Spēkavīrs Māris Rozentāls sver smagāko ķirbi (216 kg), ko izaudzējusi skrundenieku Badovsku ģimene.